

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษา "แนวความคิดพัฒนาสตรีที่ปรากฏในนวนิยายไทย" จากนวนิยายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 เรื่อง คือ เรื่องมณีราวี , เรื่องเสราดาร์ล , เรื่องดอกไม้ในป่าหนาว , เรื่องแผ่นดินหัวใจ และ เรื่องอยู่เย็น...เป็นสุข ในการศึกษาบทบาทของสตรีที่ปรากฏในนวนิยายโดยใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับแผนพัฒนาสตรีเป็นเกณฑ์ในการศึกษา

1. ลักษณะและพัฒนาการของตัวละครหลักสตรีที่ปรากฏในนวนิยายไทย

เรื่องมณีราวี (พ.ศ.2530)

คล้ายเดือน เป็นหญิงสาวที่มีความเรียบร้อย อ่อนโยน เธอได้รับการเลี้ยงดูจากครอบครัวที่มีพ่อแม่ค่อนข้างหัวโบราณ เข้มงวดในเรื่องการวางตัวของลูกสาว ทำให้เธอมีความรักนวลสงวนตัว แม้เธอจะมีคนรักแล้ว แต่ก็สามารถวางตัวได้เหมาะสม ซึ่งขัดกับสภาพสังคมและสภาพแวดล้อมโดยรอบของตัวเธอที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ เพื่อนผู้หญิงรอบข้างของคล้ายเดือนมีความคิดไปทางตะวันตก จึงทำให้คล้ายเดือนเป็นที่ถูกใจของชายหนุ่มที่แสวงหาผู้หญิงมาแต่งงานเพื่อเป็นภรรยาและแม่ที่ดีของลูก

อยู่มาวันหนึ่ง คล้ายเดือนได้ตกลงใจไปเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อนหัวทันสมัย เพื่อประชิดพ่อของเธอที่ได้บั่นใจจากแม่ไปคบหากับหญิงอื่น การได้ไปเที่ยวครั้งนี้ของเธอทำให้ชีวิตของเธอเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง เนื่องจากคล้ายเดือนเป็นคนมองโลกในแง่ดีและไม่เคยพบเจอเรื่องราวร้ายๆมาก่อน เนื่องจากครอบครัวเธอพอใจที่จะให้ลูกสาวอยู่แต่ในบ้าน จึงทำให้อ่อนต่อโลก และผลอ้วใจคนง่ายเกินไป เมื่อได้ไปเที่ยวก็ได้รู้จักเพื่อนใหม่ โดยเฉพาะชายหนุ่มคนหนึ่ง นามว่า ฉายฉาน เขาถูกใจคล้ายเดือน เพราะคล้ายเดือนไม่เหมือนผู้หญิงร้านโลกทั่วไปที่เขาเคยพบเจอมาตลอด เขาได้ทำความสนิทสนมคุ้นเคยกับคล้ายเดือนตลอดช่วงการไปเที่ยวครั้งนี้ และในที่สุดเขาก็สามารถมอมเหล้าเธอได้ และฤทธิ์ของแอลกอฮอล์ก็ทำให้คล้ายเดือนยอมที่จะปล่อยให้ตัวเองปล่อยให้ฉายฉานในค่ำคืนนั้น เมื่อเธอได้สติและรู้ความจริงทั้งหมด เธอเสียใจอย่างมากและรู้สึกเหมือนคนไร้ค่า เนื่องจากการอบรมบ่มเพาะนิสัยให้เธอรักษาพรหมจรรย์ไว้จนแต่งงาน ทำให้คล้าย

เดือนรู้สึกว่าคุณค่าและหมดสิ้นทุกสิ่งทุกอย่าง ประจวบเหมาะๆกับช่วงที่พ่อแม่ของเธอ แยกทางกัน และทำให้เธอต้องเข้ามาจัดการกับปัญหาต่างๆให้ผ่านไป ณ เวลานั้น คล้ายเดือน เหมือนคนสิ้นหวัง ไม่มีกำลังใจที่จะต่อสู้กับอะไร มีผลทำให้เธอไม่สามารถเรียนจบภายในเวลาที่ เธอตั้งใจไว้ และคนรักของเธอไม่สามารถยอมรับความผิดพลาดของเธอได้ จนเลิกกันไป แต่ หลังจากจุดตกต่ำที่สุดได้ผ่านไป เธอเริ่มคิดได้ว่า ความผิดพลาดของเธอจากการกระทำครั้งนั้น ไม่ ควรที่จะเก็บเอามาเป็นสิ่งตอกย้ำเธอ เพราะในชีวิตคนต้องเดินไปข้างหน้า เพียงแค่เรารู้ตัวว่าเราจะ ไม่ทำสิ่งผิดพลาดซ้ำอีก

เมื่อผ่านเหตุการณ์ร้ายๆนานวันเข้า ทำให้เธอมีความเข้มแข็งและมีจิตใจที่แข็งแกร่งขึ้น และ ไม่คิดจะโทษตัวเองอย่างที่เคยทำ เพราะเธอไม่อยากให้แม่ของเธอเป็นทุกข์ใจ เธอมั่นใจว่าจะ สามารถมีชีวิตใหม่ที่ดีขึ้นได้ แม้จะถูกผู้คนตราหน้าว่าเป็นผู้หญิงใจง่ายก็ตาม โดยเฉพาะครอบครัว ของคนรักเก่าที่รังเกียจเธอจนออกนอกหน้า เมื่อรู้ความจริงเกี่ยวกับเธอว่าไม่สาวบริสุทธิ์อีกต่อไป แต่เธอก็ไม่ท้อถอยและเป็นทุกข์ใจอีกต่อไป เธอสู้ทนเรียนให้จบและสามารถหางานทำเพื่อมาจุน เจอครอบครัว และเป็นเสาหลักให้ครอบครัวได้ แต่เมื่อรู้ว่าเจ้าของบริษัท คือ ฉายฉาน เธอจึง ตัดสินใจลาออกจากรางาน และสมัครเข้าทำงานมูลนิธิช่วยเหลือผู้หญิงที่ถูกข่มขืนกระทำชำเรา การ ทำงานที่นี้ทำให้เธอรู้ใจตัวเองว่าเธอเหมาะกับงานนี้ เพราะเธอเข้าใจจิตใจของผู้หญิงเหล่านี้ดีและ ต้องการช่วยเหลืออย่างเต็มที่เพื่อให้ผู้หญิงที่เจอสภาพเลวร้ายเหล่านี้พ้นจากความทุกข์ทรมานทั้ง กายและใจ

สุดท้าย คล้ายเดือนได้พบน้องสาวของฉายฉานที่ถูกส่งตัวมาที่มูลนิธิเพื่อบำบัดอาการและ ฟื้นฟูสภาพจิตใจ หลังจากเด็กสาวได้พยายามทำแท้ง โดยหาหมอเถื่อน แต่กลับถูกหมอเถื่อนข่มขืน คล้ายเดือนได้ให้ความสนิทสนมจนเด็กสาวไว้วางใจและสภาพจิตใจดีขึ้นเรื่อยๆ ฉายฉานสำนึกตัวเอง ว่าทำผิดต่อคล้ายเดือน และชื่นชมในตัวเธอที่เป็นคนเข้มแข็ง ต่างกับคล้ายเดือนผู้อ่อนต่อโลกที่เธอ ได้รู้จักในครั้งแรก เขาก็ได้พยายามแสดงความจริงใจและเสียใจให้คล้ายเดือนรับรู้ จนเธอยอมรับ ในตัวฉายฉานในที่สุด

ลักษณะของตัวละครคล้ายเดือนในนวนิยายเรื่องมณีร่วง

1.วิเคราะห์การดำเนินเรื่อง . โครงเรื่องหลัก/รอง . แก่นเรื่อง

การดำเนินเรื่อง

1 จุดเริ่มเรื่อง เริ่มจากการที่คล้ายเดือนต้องการประชิดพ่อของเธอที่ไปมีความสัมพันธ์กับหญิงอื่น โดยการที่เธอตัดสินใจไปเที่ยวกับเพื่อนที่ต่างจังหวัดโดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ว่าจะต้องพบกับเรื่องราวอันน่าเลวร้าย

2 จุดเริ่มต้นของปัญหา คล้ายเดือนโดนขายงานมอมเหล้า และข่มขืน ในคืนวันที่ไปเที่ยวต่างจังหวัดกับเพื่อน ซึ่งถือเป็นการไปเที่ยวต่างจังหวัดครั้งแรกของเธอ

3 จุดวิกฤต คล้ายเดือนรู้สึกที่ตัวเองไร้คุณค่าในตนเองอย่างมาก มีผลทำให้เธอเรียนไม่จบตามที่ตั้งใจไว้ เพราะเธอเครียดจนเป็นลมในห้องสอบ นอกจากนี้คล้ายเดือนยังเกือบถูกแฟนของเธอข่มขืนซ้ำ หลังจากที่เธอตัดสินใจบอกความจริงที่เกิดขึ้นกับขายงาน แทนที่แฟนของเธอจะเห็นใจ เขากลับดูถูกและเหยียดหยามคล้ายเดือนอีก สุดท้ายได้ใช้กำลังพาเธอเข้าโรงแรม เนื่องจากมองว่าเธอเป็นผู้หญิงใจง่าย อีกทั้งเธอยังกลัวใจกลัวว่าเธอจะท้องอีก เนื่องจากประจำเดือนขาด ซึ่งเป็นผลพวงมาจากความเครียด

4 ปัญหาเริ่มคลี่คลาย หลังจากที่คล้ายเดือนได้ฟังคำปลอบโยนจากคุณหมอนวลอนงค์ คุณหมอมอที่เธอได้ไปตรวจว่าเธอได้ตั้งครรภ์หรือไม่ การได้ฟังคำแนะนำที่ดีและคำปลอบโยนที่ทำให้เธอสบายใจขึ้น และมองเห็นคุณค่าในตัวเอง หลังจากนั้นคล้ายเดือนได้พยายามที่จะเริ่มต้นชีวิตใหม่อย่างมีสติ และมองเห็นว่าชีวิตยังมีคุณค่ากับครอบครัวอีกมาก ถึงอย่างไร เธอก็ยังเป็นที่พึ่งให้กับครอบครัวของเธอได้

5 จุดจบของปัญหา คล้ายเดือนเล็กที่จะโทษตัวเอง แล้วกลับมาทำประโยชน์ให้กับผู้อื่น โดยเธอลือกที่จะทำงานในมูลนิธิหญิงไทย ซึ่งมุ่งเน้นช่วยเหลือผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ เพราะเธอรู้ว่าตนเองจะสามารถเข้าใจหัวอกผู้หญิงเหล่านี้ได้ดี สิ่งนี้ทำให้คล้ายเดือนได้รู้ว่าตนเองยังมีคุณค่าและมีความหมายต่อผู้อื่น เลิกมองว่าความบริสุทธิ์คือสิ่งตัดสินใจคุณค่าของชีวิต แต่การประพฤติตนอย่างมีสติและไม่ประมาท ช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเต็มกำลัง คือสิ่งที่สำคัญในการใช้ชีวิตของเรา

โครงเรื่องหลัก คล้ายเดือน หญิงสาวผู้เติบโตมาอย่างก้าวไกล ที่ไม่มีร่องรอยขีดข่วนหรือตำหนิใดๆ เนื่องจากการเลี้ยงดูของครอบครัวที่ต้องการให้เธอดูแลและรักษาความบริสุทธิ์ให้นานที่สุด ถึงแม้จะมีคนรักอยู่แล้วก็ไม่ควรจะมีชู้สักก่อนห้าม ซึ่งคล้ายเดือนก็ปฏิบัติตามด้วยดีเสมอมา จนเมื่อถูกชายหนุ่มชื่อฉายฉานมอมเหล้าและข่มขืน ทำให้เธอรู้สึกไร้คุณค่าและไร้เกียรติอย่างสิ้นเชิง เพราะมองว่าผู้หญิงที่สูญเสียพรหมจรรย์ไปก่อนแต่งงานนั้นเป็นผู้หญิงที่ไม่ดีและไม่มีศักดิ์ศรี ทำให้เธอท้อแท้ในการดำเนินชีวิต แต่เมื่อเวลาผ่านไป และการได้รับคำแนะนำที่ดีจากผู้ที่หวังดีอย่างจริงใจ เช่น หมอนวลอนงค์ และแม่ของเธอเอง ทำให้เธอเข้มแข็งขึ้น และเลิกโทษตัวเองว่าไร้ค่าและศักดิ์ศรี ในเวลาเดียวกัน เธอกลับพัฒนาตนเองและให้ความสำคัญกับจิตใจมากขึ้น โดยมองว่าความมีคุณค่าของผู้หญิงนั้นขึ้นอยู่กับการทำหน้าที่ ทำประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว และผู้อื่น ถึงจะเรียกได้ว่าผู้หญิงที่มีคุณค่าอย่างแท้จริง

โครงเรื่องรอง การที่คล้ายเดือนตัดสินใจที่จะเปลี่ยนแนวทางการทำงานจากการทำงานบริษัทเอกชน ไปเป็นการทำงานในมูลนิธิช่วยเหลือผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรมทางเพศนั้น เป็นสิ่งที่นอกเหนือความคาดหมาย ทั้งต่อตัวคล้ายเดือนเองและคนรอบข้าง เพราะค่านิยมในสังคมนั้น มักจะให้ความสำคัญกับวัตถุเป็นเรื่องใหญ่ และมองว่าการทำงานบริษัทเอกชนจะได้รับผลตอบแทนที่ดี ดังนั้นการที่คล้ายเดือนตัดสินใจทำงานในมูลนิธินั้นเป็นสิ่งแสดงให้เห็นว่าเธอให้ความสำคัญกับจิตใจมากกว่าวัตถุ การทำงานนี้ของคล้ายเดือนทำให้เธอรู้คุณค่าและความหมายของตนเองขึ้นมาก เพราะสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ และเป็นสิ่งที่ทำให้เธอเข้าใจความหมายของคุณค่าของผู้หญิงแล้วว่าอยู่ที่ตัวเราเองที่จะดำเนินชีวิตอย่างไร และหากเธอไม่ได้ทำงานที่มูลนิธินี้ เธอก็จะไม่สามารถเข้าใจถึงคุณค่าของผู้หญิงได้ชัดเจน

แก่นเรื่อง

คุณค่าของผู้หญิงมีโชอยู่ที่พรหมจรรย์ หากแต่อยู่ที่การทำความดี

คล้ายเดือนในเริ่มแรกนั้นเธอเป็นคนหัวโบราณ เพราะได้รับการปลูกฝังมาจากครอบครัวที่พ่อแม่เข้มงวดต่อลูกสาวในด้านความประพฤติ จะเห็นได้ว่าถึงแม้ว่าเธอจะมีคนรักอยู่แล้ว แต่เธอก็วางตัวได้ดี มิได้ปล่อยตัวเหลวไหล ทำให้คนรักของเธอไม่กล้าแสดงออกในด้านชู้สาวกับเธอมากเท่าใดนัก ตราบจนเมื่อเธอถูกฉายฉานมอมเหล้าและข่มขืน ทำให้เธอรู้สึกที่ตนเองได้ค่า เพราะได้สูญเสียพรหมจรรย์ไป เกิดความท้อแท้และสิ้นหวัง ในแต่ละวันเธอได้แต่โทษตัวเองและแทบจะเกลียดตัวเองด้วยซ้ำ เนื่องจากเธอรู้สึกว่าสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิตของเธอจะไม่มีอีกแล้ว

ในตอนแรกคล้ายเดือนไม่กล้าเล่าความจริงให้ใครฟัง โดยเฉพาะกับครอบครัว เพราะค่านิยมในสังคมที่ได้ปลูกฝังเธอมาตลอดนั้นมองว่าเรื่องของผู้หญิงเสียพรหมจรรย์ไปนั้นเป็นสิ่งที่น่าละอาย จึงทำให้เธอเก็บความลับนี้ไว้แต่เพียงผู้เดียว เนื่องจากไม่ต้องการทำให้คนรอบข้างผิดหวังและเสียใจในการกระทำของเธอ แต่เมื่อนานวันเข้า กลับทำให้เธอเครียดและกดดันขึ้น จนมีผลทำให้เธอเรียนไม่จบตามเกณฑ์ที่ตั้งใจไว้ เพราะเป็นลมในห้องสอบ

เหตุการณ์ยิ่งเลวร้ายลงเมื่อเธอได้ตัดสินใจเล่าความจริงที่เกิดขึ้นให้คนรักของเธอฟัง แทนที่คนรักของเธอจะเห็นใจ กลับมองว่าคล้ายเดือนเป็นผู้หญิงใจง่าย และแสดงอาการดูถูกอย่างเปิดเผย ซ้ำร้ายยังจะพาเธอเข้าโรงแรมอีก ด้วยเหตุผลที่ว่า 'ง่ายกับคนอื่น ก็ควรจะง่ายกับเขาด้วย' สิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องตอกย้ำให้เธอรู้สึกว่า การสูญเสียพรหมจรรย์นั้นเป็นเรื่องที่น่าอัปยศที่สุด เพราะนอกจากตัวเธอเองจะรับไม่ได้แล้วนั้น กับคนอื่นโดยเฉพาะคนรักของเธอก็รับสิ่งนี้ไม่ได้ด้วยเหมือนกัน

ความเครียดต่างๆที่เกิดขึ้นต่อคล้ายเดือน ทำให้ประจำเดือนของเธอล่าช้าออกไป จนเธอกลุ่มใจว่าเธอจะตั้งครรภ์กับฉายฉาน เธอจึงตัดสินใจไปหาหมอเพื่อตรวจครรภ์ เมื่อเธออธิบายความจริงให้หมอนวลอนงค์ฟังในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หมอนวลอนงค์ผู้ซึ่งพบเห็นผู้หญิงที่เคราะห์

ร้ายตกเป็นเหยื่อทางเพศมามากมาย จึงได้ให้คำปลอบใจและคำแนะนำในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง แก่คล้ายเดือน โดยการชี้ให้เห็นว่าตัวเธอเองนั้นยังสามารถทำประโยชน์ต่อคนรอบข้างได้อีก โดยเฉพาะกับครอบครัวที่กำลังประสบปัญหาบ้านแตกอยู่ขณะนี้ ในฐานะที่เธอเป็นลูกคนโต เธอต้องเข้มแข็งและเป็นที่ยึดให้แกทุกคนในครอบครัวได้ เมื่อเธอเรียนจบก็สามารถทำงานที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว และคนอื่นๆ ได้อีกด้วย

คล้ายเดือนเก็บคำแนะนำของหมอนวลลงนงศ์มาคิด และเลิกโทษตัวเอง โดยพยายามมองว่าการสูญเสียพรหมจรรย์มิได้ทำให้ชีวิตต้องจบสิ้น และปัญหาต่างๆ รอบตัวที่กำลังรอกอยู่ ณ นั้น เธอก็สามารถผ่านพ้นมันไปได้ เธอกลับมาเริ่มต้นใหม่ ตั้งใจเรียนหนังสือจนจบ ดูแลความเป็นอยู่ในครอบครัว จนแม่ของเธอเข้มแข็งที่จะตั้งต้นใหม่ภายหลังจากการแยกทางกับพ่อเธอได้แล้ว เธอตัดใจได้ขาดจากคนรักของเธอที่เคยถูกเหยียดหยาม และใช้กำลังที่จะข่มขืนเธอ มิต้องไปตามงอนง้อเขา ซึ่งเป็นสิ่งที่ลัดคคีคีคีและคุณค่าของเธอลงไปอีก เมื่อปัญหาของตัวเธอและครอบครัวผ่านพ้นไป เธอจึงได้มีเวลาที่จะช่วยเหลือผู้อื่นอย่างจริงจัง โดยการเข้าทำงานในมูลนิธิช่วยเหลือผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ

การทำงานที่นี้ทำให้คล้ายเดือนภาคภูมิใจและรู้สึกว่าคุณค่าและสามารถที่จะทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นได้อีกมาก นอกจากนี้เธอยังเข้าใจหัวใจของผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรมทางเพศได้ดี และเธอยังพยายามที่จะชี้ให้พวกเขาว่าการสูญเสียพรหมจรรย์ไปนั้น มิได้ทำให้ชีวิตของพวกเขาจบสิ้นไปดังที่คล้ายเดือนเคยรู้สึกมาแล้ว

การดำเนินชีวิตของคล้ายเดือนแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของมุมมองเธอที่มีต่อพรหมจรรย์ได้เปลี่ยนแปลงไป จากการให้ความสำคัญต่อพรหมจรรย์เป็นเรื่องใหญ่ เนื่องจากการปลุกฝังในครอบครัวและค่านิยมของสังคม จนเมื่อเธอได้สูญเสียมันไป เธอถึงกับปางตาย หากแต่เมื่อได้หยุดคิดพิจารณาว่าตนเองยังมีคุณค่าต่อผู้อื่นอีกมาก ทั้งต่อครอบครัวและผู้อื่น จึงทำให้คล้ายเดือนรู้ว่าการมีคุณค่านั้นมิได้ใช้พรหมจรรย์เป็นเครื่องตัดสิน แต่ขึ้นอยู่กับทางเลือกที่จะดำเนินชีวิตที่ดี ตั้งอยู่บนความไม่ประมาท และช่วยเหลือผู้อื่นได้ด้วยความเต็มใจ ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญและมีความหมายยิ่งกว่าพรหมจรรย์เพียงอย่างเดียว

2. ความขัดแย้งของตัวละคร

ความขัดแย้งภายนอก เกิดขึ้นเมื่อคล้ายเดือนโดนฉายฉานมอมเหล้าและพาไปข่มขืน ซึ่งถือเป็นการกระทำที่ถือว่าได้ย่ำยีคล้ายเดือนอย่างเลวร้ายที่สุด ข้าร้ายฉายฉานยังไม่ปล่อยคล้ายเดือนไปง่ายๆ เขาได้ติดตามเธอไปในที่ต่างๆเท่าที่เขาสามารถทำได้ไม่ว่าจะด้วยหนทางใดก็ตาม อย่างไรก็ตามเพื่อนของคล้ายเดือนได้พูดไว้ว่า 'คนอย่างฉายฉาน ครั้งเดียวไม่เคยพอ' คล้ายเดือนได้แต่หนีและไม่ต้องการพบกับเขาก็ดลัดไป เธอได้ปฏิเสธเขาทุกวิถีทาง เช่น เมื่อครั้งที่ฉายฉานไปรอพบคล้ายเดือนที่มหาวิทยาลัย แต่เธอเดินผละจากเขาอย่างไม่ใยดี จนฉายฉานโกรธและบังคับให้เธอรื้อรถไปกับเขา คล้ายเดือนทำทุกอย่างที่จะให้ฉายฉานปล่อยเธอไป เช่น ขอร้องอ้อนวอน , ขึ้นเสียงและขัดขืนกับเขา . ทำเป็นไม่สนใจและไม่พูดกับเขา ฯลฯ

ความขัดแย้งภายใน ผู้เขียนได้แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า คล้ายเดือนนั้นเกิดความสับสนในจิตใจ ภายหลังจากที่รู้ว่าตนเองสูญเสียพรหมจรรย์ไป เป็นการต่อสู้ภายในจิตใจของตนเองระหว่างความรู้สึกไร้ค่ากับการต่อสู้ที่จะมีชีวิตอยู่ต่อไป คล้ายเดือนเกิดความรู้สึกไร้ค่าในตัวเอง และความรู้สึกเช่นนี้ได้ดำเนินไปเรื่อยๆ เหมือนยิ่งตอกย้ำให้ตัวเองจมลงจนไม่อาจที่จะลุกขึ้นยืนใหม่ได้

ความขัดแย้งอื่นๆ ภายหลังจากที่คล้ายเดือนสารภาพความจริงเกี่ยวกับฉายฉานให้คนรักของเธอฟัง คนรักของเธอได้ใช้ทั้งการแสดงออกต่างๆ เช่น วาจา , สีหน้าท่าทาง และการกระทำที่บ่งบอกให้รู้ว่าดูถูกและเหยียดหยามเธอมาก และสิ่งที่ถือว่ารุนแรงที่สุดคือ การพาเธอเข้าโรงแรม เพราะต้องการระบายความอัดอั้นที่เต็มไปด้วยอารมณ์โกรธ เนื่องจากความเสียดายที่เขาจะไม่ได้เป็นผู้ชายคนแรกของเธออีกต่อไป คล้ายเดือนปฏิเสธอย่างสุดกำลังจนหลุดพ้นมาได้ และเธอรู้สึกผิดหวังต่อเขาอย่างมาก เนื่องจากเธอไว้ใจคนรักของเธอมาตลอด

จะเห็นได้ว่าผู้เขียนได้ใช้ความขัดแย้งต่างๆ มาเป็นสิ่งที่ทำให้เรื่องราวดำเนินไปสู่แก่นเรื่องของนวนิยายเรื่องนี้ได้สมบูรณ์ และถือเป็นจุดเริ่มต้นของการจัดการแก้ปัญหาและการเรียนรู้ชีวิตของคล้ายเดือนเองในเวลาต่อมา เพราะความขัดแย้งต่างๆที่เกิดขึ้นต่อคล้ายเดือนนั้นได้สร้างความ

ข้อแท้และลึนหวังให้แก่ตัวเธออย่างมาก จนมีผลทำให้เธอเรียนไม่จบตามที่ตั้งใจไว้ แต่ความขัดแย้งต่างๆที่เป็นปัญหาให้เธอนั้นได้เป็นเครื่องปูทางไปสู่การเลือกเส้นทางดำเนินชีวิตของเธอเอง ในเวลาต่อมา เพราะการที่เธอถูกข่มขืนและรู้สึกลึนหวังนั้น เป็นเพราะเธอให้ความสำคัญกับพรหมจรรย์แต่เพียงอย่างเดียวที่จะตัดสินคุณค่าของผู้หญิง อีกทั้งคนรักของเธอก็ให้ความสำคัญต่อสิ่งนี้มากเช่นเดียวกัน หากแต่เธอหลงหยุดคิดสักนิดจะรู้ว่า การให้ความสำคัญกับจิตใจนั้นก็ เป็นสิ่งที่สำคัญไม่แพ้กัน การที่เราทำความดี เต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นนั้น เป็นสิ่งที่สร้างคุณค่าให้แก่ตนเอง ได้มากกว่าพรหมจรรย์เสียอีก และความขัดแย้งที่เกิดขึ้นนั้นทำให้คล้ายเดือนเรียนรู้ชีวิตได้ว่าการดำเนินชีวิตนั้นควรตั้งอยู่บนความไม่ประมาท และอย่าไว้ใจคนอื่นมากเกินไป สิ่งสำคัญคือ คุณค่าของผู้หญิงนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับความบริสุทธิ์เพียงอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับการหัดที่จะช่วยเหลือผู้อื่น ทำตนเองให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อครอบครัวและคนรอบข้าง ซึ่งถือว่าเป็นคุณค่าทางจิตใจที่ทำให้เธอ มีความสุขอย่างแท้จริง

การพัฒนาของคล้ายเดือนนั้น เห็นได้อย่างเด่นชัดว่า เธอได้แกร่งขึ้นไปตามประสบการณ์ที่ได้รับ จากเริ่มแรกภาพของคล้ายเดือนคือ หญิงสาวไร้เดียงสา อ่อนต่อโลก และไว้ใจคนง่าย แต่เมื่อเธอได้ประสบปัญหาหลายอย่าง เช่น พ่อแม่แยกทางกัน , โดนฉายฉานข่มขืน , เรียนไม่จบตามเวลาที่ตั้งใจ , โดนคนรักดูถูกเหยียดหยามและพยายามใช้กำลังข่มขืน ฯลฯ ปัญหาต่างๆได้โหมเข้ามาในจังหวะเวลาใกล้เคียงกัน จนทำให้เธอแทบไม่อาจยืนขึ้นได้อีกแต่เมื่อเวลาผ่านไป พร้อมกับ การได้รับคำแนะนำที่ดีจากคุณหมอนวลอนงค์ และได้รับความเข้าใจจากแม่ของเธอ ทำให้เธอเข้มแข็งขึ้น และเริ่มเปลี่ยนทัศนคติจากเดิมที่ยึดติดและให้ความสำคัญต่อพรหมจรรย์ กลายเป็นการตัดสินว่าผู้ใดจะมีคุณค่านั้นขึ้นอยู่กับว่าผู้นั้นได้ทำประโยชน์หรือทำสิ่งที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นหรือไม่ และนี่คือสิ่งที่เธอได้เรียนรู้จากความผิดพลาดและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้เรื่องนั่นเอง

เรื่องเสราดาร์ล (พ.ศ.2536)

พินไมล์ นักศึกษาแพทย์ปีสุดท้าย ลูกสาวท่านทูตไทยที่ประจำประเทศลิกาล ได้เดินทางจากประเทศไทยไปเยี่ยมพ่อแม่ของเธอยังประเทศลิกาล ในช่วงที่ปิดภาคเรียน เธอไม่รู้เรื่องราวที่เกี่ยวกับประเทศลิกาลมากนัก เพราะเธอได้ศึกษาเล่าเรียนอยู่ในประเทศไทย มิได้ตามพ่อแม่ของเธอไปประจำยังประเทศต่างๆด้วย และครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่เธอเดินทางมายังประเทศนี้ หลังจากทนการรบเร้าของพ่อแม่ที่คิดถึงเธอไม่ไหว

เมื่อถึงสนามบินของประเทศลิกาล เธอได้ถูกจับกุมตัวเพื่อไปเป็นตัวประกัน และออกเดินทางไปยังรัฐลา ซึ่งเป็นรัฐหนึ่งในประเทศลิกาลที่ต้องการแยกตัวเป็นรัฐอิสระ เมื่อไปถึงรัฐลา เธอได้รู้ว่าผู้ที่ออกแนวคิดจับกุมตัวเธอมา คือ นาคิม ผู้นำในการปลดปล่อยรัฐลาให้เป็นอิสระ นาคิมอธิบายให้พินไมล์เข้าใจถึงความเอาดื้อเอาเปรียบของรัฐบาลลิกาลต่อรัฐลา และขอความเห็นใจที่ไม่มีทางอื่นนอกจากจับกุมตัวเธอมาเป็นตัวประกัน เพื่อเรียกร้องกดดันรัฐบาลในการปลดปล่อยเจ้ามหาชีวิตของรัฐลาที่ถูกรัฐบาลลิกาลจับตัวไป เพราะเขาเชื่อว่าพ่อของพินไมล์ซึ่งเป็นเพื่อนกับเลขาธิการสหประชาชาติ จะต้องใช้อิทธิพลกดดันต่อรัฐบาลลิกาล เพราะตอนนี้รัฐบาลลิกาลต้องการเสนอตัวเป็นประเทศด้อยพัฒนาที่สอดคล้องสหประชาชาติเพื่อขอเงินช่วยเหลือนั่นเอง ในตอนแรก พินไมล์มีแต่ความกลัว และต้องการหนีเพียงอย่างเดียว แต่ไม่สามารถหาหนทางที่พอจะหนีได้เลย เธอจึงได้แต่หมดอาลัยและส่งสารพ่อแม่ ถ้าหากรู้ว่าเธอโดนจับเป็นตัวประกัน แต่นาคิมก็มีได้ประหลาดต่อเธอดังเช่นตัวประกันทั่วไป แต่ให้เกียรติตั้งแขกคนสำคัญคนหนึ่งที่สามารถช่วยเจ้ามหาชีวิตของรัฐลาได้ และประชาชนชาวลาาก็ให้ความเป็นมิตรต่อเธอด้วยความจริงใจเป็นอย่างดี

พินไมล์จำต้องเรียนรู้ภาษาถิ่นของรัฐลา และการใช้ชีวิตประจำวัน ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิตต่างๆของรัฐนั้นอย่างหลีกเลี่ยงได้ นานวันเข้า เธอกลับรู้สึกผูกพันกับประชาชนชาวบ้านของรัฐลา และเข้าใจได้เป็นอย่างดีถึงการที่รัฐบาลลิกาลได้เอาเปรียบรัฐลาอย่างไม่เป็นธรรม เพราะรัฐลามีทรัพยากรธรรมชาติมากมาย เธอรู้สึกเห็นใจผู้คนชาวลา และเป็นทุกข์เป็นร้อนไปด้วยเมื่อเกิดสงครามระหว่างรัฐลากับรัฐบาลลิกาล ในฐานะที่เธอแขกคนสำคัญและเป็นตัวประกันของรัฐลา เธอไม่จำเป็นจะต้องเคลื่อนไหวใดๆหรือเป็นทุกข์ร้อนใดๆเลย

แต่ด้วยความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งกับชาวขลา และความสำนึกในอาชีพที่ตนได้เล่าเรียนมา ยามเมื่อเธอได้รู้ว่าประชาชนชาวขลาบาดเจ็บล้มตายจากการปะทะกับรัฐบาลลิคาล เธอได้ขี่ม้าเคียงคู่ไปกับนาคิม ผู้นำรัฐขลา ในการเยี่ยมเยียนชาวบ้านทุกหมู่บ้าน และรักษาชาวบ้านที่บาดเจ็บอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อยจนตัวเองล้มป่วย

นาคิมไม่ต้องการให้พันไมล์ต้องเหนื่อยกับการดูแลรักษาชาวขลาที่บาดเจ็บ เพราะถือว่าการที่จับกุมตัวเธอมานั้นก็ได้อาศัยความเดือดร้อนให้แก่เธอมากพอแล้ว แต่พันไมล์กลับมีความแน่วแน่ในการรักษาผู้บาดเจ็บ และบอกกับนาคิมว่า เธอเป็นหมอ ในเวลานี้สิ่งที่ชาวบ้านต้องการที่สุดก็คือหมอ เธอไม่สามารถนิ่งเฉยดูตายได้

พันไมล์ไม่ต้องการให้มีสงคราม แต่เนื่องจากสงครามเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เธอก็พร้อมที่จะร่วมเคียงบ่าเคียงไหล่ไปกับนาคิม เมื่อนาคิมเคลื่อนขบวนและกำลังทหารเข้าปะทะกับฝ่ายศัตรูอย่างสุดกำลัง พันไมล์ก็จะอยู่ตั้งรับเพื่อช่วยทหารและชาวบ้านที่ได้รับบาดเจ็บอย่างเต็มที่เช่นกัน

รัฐบาลลิคาลไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากจำต้องปล่อยตัวเจ้ามหาชีวิตของรัฐขลาไป เพื่อต้องการเงินช่วยเหลือจากสหประชาชาติ ทันทันที่เจ้ามหาชีวิตของรัฐขลาได้ถูกปล่อยตัว พันไมล์ก็จะได้รับอิสระ แต่สุดท้ายเธอเองกลับรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของรัฐขลาไปแล้ว และไม่อยากจากผู้คนชาวขลาไป โดยเฉพาะไม่อยากจากนาคิมไป แต่นาคิมให้คำมั่นว่าเมื่อรัฐขลาได้รับการปลดปล่อยเป็นรัฐอิสระ เขาจะไปรับตัวเธอที่ประเทศไทยกลับมายังรัฐขลาทันที และจะขอแต่งงาน พันไมล์ตอบรับนาคิมและเดินทางกลับสู่มาตุภูมิอย่างปลอดภัย

ลักษณะของตัวละครพันไมล์ในนวนิยายเรื่องเสราดาร์ล

1.วิเคราะห์การดำเนินเรื่อง . โครงเรื่องหลัก/รอง . แก่นเรื่อง

การดำเนินเรื่อง

1 จุดเริ่มเรื่อง เกิดสงครามระหว่างประเทศลึคาล กับรัฐชลา ซึ่งเป็นรัฐหนึ่งของประเทศลึคาล โดยที่ชาวโลกให้ความรู้สึกเห็นใจประเทศลึคาลว่ารัฐเล็กๆรัฐหนึ่งได้นำความยุ่งยากมาให้ อีกทั้งรัฐชลา นั้น โคนรัฐบาลลึคาลใส่ร้ายว่าเป็นรัฐที่เต็มไปด้วยการค้าฝิ่น ทำให้คนนอกมองภาพรัฐชลาว่าเป็นรัฐที่หัวรุนแรงและชอบก่อความไม่สงบ ในเวลาเดียวกันก็เห็นใจรัฐบาลลึคาลที่ต้องจัดการกับความไม่สงบเรียบร้อยระหว่างรัฐต่างๆภายในประเทศของตน

2 จุดเริ่มต้นของปัญหา เริ่มจากพันไมล์โดนจับเป็นตัวประกันอยู่ที่รัฐชลา โดยผู้นำของรัฐชลา 'นาคิม' ใช้เธอเป็นข้อต่อรองกับรัฐบาลลึคาลเพื่อให้ปล่อย 'ยูลที' จากการจับกุม เนื่องจากนาคิมรู้ว่า พ่อของเธอ ซึ่งเป็นท่านทูตไทย สามารถใช้อิทธิพลในความเป็นเพื่อนกับเลขาฯ สหประชาชาติ ในการกดดันรัฐบาลลึคาลให้ปล่อยยูลทีได้ เพราะตอนนี้ประเทศลึคาลต้องการที่จะเสนอตัวเข้าเป็นประเทศด้อยพัฒนาที่สุดต่อสหประชาชาติเพื่อได้รับเงินทุนช่วยเหลือ

3 จุดวิกฤต เกิดการต่อสู้ขึ้นมาภายในจิตใจของพันไมล์ระหว่างความถูกต้องจากการมองของคนภายนอก กับความผูกพันที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในรัฐชลา เธอกำลังต่อต้านตนเองและต่อต้านชาวชลา ว่าเธอต้องการจะหนีไปจากที่นี่ แต่ในเวลาเดียวกัน เธอกลับรู้สึกผูกพันกับรัฐชลาและประชาชนชาวชลาอย่างไม่รู้ตัว เมื่อเกิดสงครามขึ้น เธอเกลียดสงคราม ต้องการจะหนีไป จนถึงจุดที่ไม่กลัวความตาย เพียงแต่แค่รู้ตัวว่าได้หนีไปได้เท่านั้นก็พอ

4 ปัญหาเริ่มคลี่คลาย นาคิมพูดเตือนสติพันไมล์ถึงเรื่องราวที่เกี่ยวกับรัฐชลาในสิ่งที่ดี พันไมล์เริ่มได้สติ และเริ่มเห็นถึงความสวยงามของรัฐนี้ ผู้คนที่นี่ จนสามารถที่จะเต็มใจช่วยเหลือชาวชลาในทุกเรื่องที่ทำได้ เช่น การรักษาพยาบาลคนเจ็บ , เป็นครูสอนภาษาอังกฤษให้แก่เด็กๆ ฯลฯ เริ่มปรับตัวและใช้ชีวิตอยู่ในรัฐชลาในแต่ละวินาทีอย่างคุ้มค่าและมีความหมาย

5 จุดจบของปัญหา สุดท้ายพันไมล์ตัดสินใจที่จะรอนาคิมไปรับจากประเทศไทย หลังจากที่ นาคิมสัญญาว่าทันทีที่สงครามสิ้นสุด เขาจะไปรับเธอมาอยู่ด้วย พันไมล์เต็มใจที่จะอยู่ที่รัฐชลา เต็มใจที่จะละทิ้งทุกอย่างที่มี เพื่อกลับไปยังรัฐชลา และเอาใจช่วยนาคิมให้ต่อสู้กับรัฐบาลลึคาลได้เป็นผลสำเร็จ

โครงเรื่องหลัก พันไมล์ถูกผู้นำรัฐขลาล่าจับเป็นตัวประกันเพื่อเป็นเครื่องต่อรองให้รัฐบาล ลีคาลปล่อยตัวเจ้ามหาราชชีวิตของรัฐขลาไป เพราะผู้นำรัฐขลามั่นใจว่าพ่อของเธอจะสามารถกดดัน รัฐบาลลีคาลได้ การที่พันไมล์จำเป็นต้องใช้ชีวิตอยู่ที่รัฐขลาในระหว่างที่ถูกจับเป็นตัวประกันนั้น ทำให้มุมมองหรือภาพพจน์ของรัฐขลาในสายตาของเธอเปลี่ยนแปลงไป จากเดิมก่อนที่เธอจะมาที่นี่ เธอมองว่ารัฐขลาเต็มไปด้วยความเลวร้ายและน่ากลัว ชาวขลามีแต่คนหัวรุนแรงที่ก่อความไม่สงบ ขึ้นในประเทศลีคาลเพื่อแยกตัวเป็นอิสระ แต่ภายหลังจากที่เธอได้ใช้ชีวิตอยู่ที่รัฐขลาและรู้จักกับ ชาวขลาอย่างถ่องแท้ จึงทำให้เข้าใจเหตุผลของความต้องการแยกตัวเป็นอิสระของรัฐขลาอย่าง แท้จริง ซึ่งเธอได้รู้ว่าเนื้อแท้ของชาวขลาจริงๆแล้วมีแต่ความรักสงบ และเป็นมิตรจริงๆ มิได้น่ากลัว และเลวร้ายอย่างที่คิดไว้ในตอนต้น ซึ่งการเปลี่ยนมุมมองของเธอนั้นต้องอาศัยเวลาและความ ผูกพันที่จะเรียนรู้จักชาวขลาและสภาพที่เกิดขึ้นจริงในรัฐขลานั้นก่อน เธอถึงจะสามารถเข้าใจการ กระทำของชาวขลาในสิ่งต่างๆได้

แก่นเรื่อง

อย่าตัดสินผู้อื่นจากมุมมองของคนภายนอก เพราะสิ่งที่เห็นหรือรับรู้มันอาจไม่ใช่สิ่ง ที่เป็นจริงหรือถูกต้องทั้งหมดเสมอไป จงใช้เวลาเรียนรู้ที่จะรู้จักสิ่งนั้นอย่างถ่องแท้ก่อน แล้วค่อยตัดสินว่าผู้นั้นหรือสิ่งนั้นถูกหรือผิด

พันไมล์ ลูกสาวท่านทูตไทยประจำประเทศลีคาล ซึ่งเป็นนักศึกษาแพทย์ปี 5 เธอเรียนหนังสือ อยู่ที่ประเทศไทย ขณะที่เธออาศัยอยู่ที่ประเทศไทยนั้น เธอได้รู้เรื่องราวเกี่ยวกับประเทศลีคาลที่พ่อ ของเธอประจำอยู่ว่า มีปัญหาเรื่องชนกลุ่มน้อยที่ต้องการแยกตัวเป็นอิสระ ชนกลุ่มน้อยพำนักอาศัย อยู่ที่รัฐขลา ซึ่งเป็นรัฐหนึ่งในประเทศลีคาล รัฐบาลของประเทศลีคาลเปิดเผยให้ทั่วโลกเห็นใจว่า รัฐบาลของตนนั้น นอกจากจะต้องทำหน้าที่ดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนแล้วนั้น ยังต้อง แบนราบภาวะปัญหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยในรัฐขลาซึ่งเป็นพวกหัวรุนแรงและชาวขลายังมีปัญหา เรื่องการลักลอบค้าฝิ่นอย่างผิดกฎหมายอีกด้วย

ขณะที่พันไมล์เดินทางไปเยี่ยมพ่อแม่ของเธอยังประเทศลีคาลนั้น ระหว่างทางเธอโดนชาว ขลาล่าจับเป็นตัวประกันเพื่อเป็นเครื่องต่อรองให้รัฐบาลลีคาลยอมปล่อยตัวเจ้ามหาราชชีวิตของรัฐขลา

ออกมา โดยที่นาคิม ผู้นำรัฐซาลามันใจบิตาของพันไมล์จะสามารถใช้อิทธิพลกดดันให้รัฐบาลสิคาลยอมปล่อยตัวเจ้ามหาชีวิตเพื่อแลกกับอิสรภาพของพันไมล์ได้

ทันทีที่พันไมล์รู้ตัวว่าถูกจับเป็นตัวประกันอยู่ที่รัฐซาลา เธอมีแต่ความกลัว เพราะภาพของรัฐซาลาในมุมมองของเธอนั้น เต็มไปด้วยความรุนแรงของชนกลุ่มน้อย คละคลุ้งไปด้วยเลือดและสงคราม อีกทั้ง ชาวซาลายังมีการลักลอบค้าฝิ่นอย่างผิดกฎหมายอีก ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้รับมาจากรัฐบาลสิคาลซึ่งได้เปิดเผยต่อทั่วโลกเช่นนี้ ดังนั้น พันไมล์จึงคิดแต่จะหนีออกไปจากรัฐซาลาเพียงอย่างเดียว เพราะไม่มีสิ่งสวยงามใดๆที่จะจูงใจให้เธอต้องการอยู่ที่นั่นเลย แต่เธอไม่สามารถหาทางหนีได้ จึงจำเป็นต้องทนใช้ชีวิตอยู่ที่รัฐซาลาไปตราบนานจนกระทั่งได้รับการปล่อยตัว

เมื่อเวลาผ่านไป เธอกลับมีมุมมองที่เปลี่ยนไป จากแต่เดิมมองภาพรัฐซาลาเต็มไปด้วยความน่ากลัว แต่ภายหลังจากที่เธอได้ใช้ชีวิตอยู่ที่รัฐซาลาระยะหนึ่ง กลับเริ่มเข้าใจเหตุผลของการกระทำที่ชาวซาลาได้กระทำต่อรัฐบาลสิคาลมากขึ้น เธอได้เข้าใจถึงเหตุผลของความต้องการแยกตัวเป็นอิสระของรัฐซาลา นั่นก็เป็นเพราะถูกรัฐบาลสิคาลเขาเปรียบมาตลอด เนื่องจากรัฐซาลาเป็นดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ในด้านทรัพยากร รัฐบาลสิคาลจึงได้รวบรวมรัฐซาลาเข้าเป็นประเทศของตนเพื่อหวังที่จะนำทรัพยากรธรรมชาติของรัฐซาลามาใช้ยังประเทศสิคาล ทั้งๆที่ในความเป็นจริงแล้ว รัฐซาลาเป็นรัฐอิสระมาตั้งแต่อดีต จึงทำให้ชาวซาลาต้องต่อสู้อย่างถอยไม่ได้ เพื่ออิสรภาพและการกอบกู้ชาติของตน และเพื่อความสงบสุขของชาวซาลาเองในอนาคต นอกจากนี้ ฝิ่นที่ชาวซาลาปลูกก็ไม่ได้ปลูกเพื่อการค้าอย่างที่พันไมล์เข้าใจ แต่ปลูกเพื่อนำมารักษาอาการบาดเจ็บให้กับทหารในสงคราม ความจริงทั้งหลายที่พันไมล์ได้ประจักษ์นั้น เธอยอมรับว่าหากเธอไม่ได้มาใช้ชีวิตอยู่ในรัฐซาลา เธอก็จะเชื่อข้อมูลของรัฐบาลสิคาลแต่เพียงอย่างเดียว และจะมองว่ารัฐซาลาเป็นรัฐแห่งความน่ากลัวไปตลอด

ความเข้าใจในเหตุผลของการกระทำของชาวซาลานั้น ทำให้พันไมล์เปิดมุมมองใหม่ๆตามหลักกาลามสูตร ถึงเรื่องการอย่าเชื่ออะไรไปก่อนหากไม่ได้พิสูจน์ด้วยตนเองอย่างถ่องแท้ เธอรู้สึกเห็นใจชาวซาลา จนในที่สุดเธอยอมที่จะอุทิศตัวเพื่อรักษาทหารและชาวบ้านที่บาดเจ็บในสงครามอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย สุดท้าย เธอเข้าใจตนเองดีว่า สิ่งที่ชาวซาลาได้กระทำลงไปนั้น ทั้งเรื่อง

สงคราม รวมถึงการจับเธอมาเป็นตัวประกัน ถึงแม้จะมีสิ่งที่ถูกต้องที่สุด แต่หากพิจารณาถึงเหตุ และผลของการกระทำจนเข้าใจ จะพบว่าเรามีจำเป็นต้องทำทุกสิ่งให้เป็นที่ถูกใจหรือถูกต้องต้องใน สายตาคนอื่น ๆ เสมอไป ขอเพียงแต่เราเข้าใจเหตุผลของการตัดสินใจและการกระทำของตนเองก็ พอแล้ว พันไมล์เคยถามตนเองว่าหากประเทศของเธอต้องตกอยู่ในสภาพมิต่างไปจากรัฐชลา เธอ จะทำอย่างไร และเธอก็ได้รับคำตอบอย่างทันทีว่า เธอก็จะทำแบบชาวชลาเช่นกัน

พันไมล์เข้มแข็งขึ้นเมื่อใช้ชีวิตอยู่ในรัฐชลาซึ่งเต็มไปด้วยเลือดและสงคราม แต่สิ่งที่เธอ ได้รับนั้นมีความหมายมาก นั่นคือ เธอเลิกมองภาพด้วยมุมมองเพียงด้านเดียวอีกต่อไป แต่ก่อนจะ ตัดสินอะไรนั้น เราควรจะใช้เวลารู้จักสิ่งนั้นให้ถ่องแท้เสียก่อน ดังเช่นที่เธอพบกับนาคิม ขณะที่รู้สึก ผิดต่อการที่เธอได้กล่าวหารัฐชลาอย่างไม่เป็นธรรมตามข้อมูลที่ได้รับจากรัฐบาลลิคาล

“โอ...หลักกาลามสูตรใช่ไหมคะ” หล่อนนิ่งไปอีดีใจ ไม่ขอโทษ แต่ยอมรับผิดชอบด้วยน้ำเสียงที่ อ่อนโยน

2. ความขัดแย้งของตัวละคร

ความขัดแย้งภายนอก เกิดขึ้นเมื่อพันไมล์โดนจับเป็นตัวประกันไปอยู่ที่รัฐชลา ทั้งๆที่เธอ เดินทางไปประเทศลิคาลเพื่อเยี่ยมพ่อแม่ของเธอ ทำให้เธอจำเป็นต้องเรียนรู้การใช้ชีวิตของชาว ชลาไปโดยปริยายเพื่อที่จะสามารถดำเนินชีวิตต่อไปได้ นอกจากนี้ยังมีความขัดแย้งภายนอกอีก ประการหนึ่ง นั่นคือ สงครามและการปะทะกันระหว่างรัฐบาลของประเทศลิคาลกับรัฐชลา รัฐที่ ต้องการแยกออกไปเป็นอิสระ ซึ่งเหตุผลนี้เองที่เป็นชนวนของการจับพันไมล์เป็นตัวประกัน เพื่อ เป็นข้อต่อรองกับรัฐบาลลิคาล

ความขัดแย้งภายใน เริ่มเกิดขึ้นเมื่อพันไมล์ได้ใช้ชีวิตอยู่ในรัฐชลาลึกลับ และเริ่มซึมซับ ผูกพันกับชาวชลา จนทำให้เธอลืมไปชั่วขณะว่าเธอมาที่นี้ในฐานะตัวประกัน เช่น ความวิตกกังวล เมื่อทราบว่าเคมิน ทหารในความปกครองของรัฐบาลลิคาลได้บุกหมู่บ้านเปญอ์คินิน ซึ่งเป็น หมู่บ้านที่สวยงามที่สุดของรัฐชลา จิตใจของพันไมล์เต็มไปด้วยความวิตกกังวลห่วงใยชาวหมู่บ้านเปญ

อัคนินยิ่งนัก และต้องการที่จะรีบเดินทางไปถึงให้เร็วที่สุดเพื่อช่วยชาวหมู่บ้านนั้นให้ได้ แต่ในเวลาเดียวกัน เธอก็พยายามปฏิเสธตัวเอง และเตือนตัวเองอยู่ตลอดเวลาว่าที่เธอมาที่นี่ เพราะโดนจับเป็นตัวประกัน ต้องหนีให้ได้ถ้ามีโอกาส เธอไม่ชอบสงคราม ต้องการกลับไปอยู่บ้านที่เต็มไปด้วยความรักและความอบอุ่น มิใช่เต็มไปด้วยเลือดและสงครามดังเช่นที่รัฐขลา

ความขัดแย้งต่างๆที่เกิดขึ้นในนวนิยายเรื่องนี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงความกดดันทางด้านจิตใจของตัวพันไมล์ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากเธอโดนจับเป็นตัวประกัน มีหน้าที่รัฐที่เธอจำต้องไปอยู่นั้นเต็มไปด้วยสงคราม แต่ในเวลาผ่านไปไม่นาน เธอกลับรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของรัฐนี้อย่างไม่รู้ตัว แต่เวลาเดียวกันเธอก็มักจะปฏิเสธตัวเองว่าเธอเป็นเชลย และต้องการกลับบ้านเพราะคิดถึงครอบครัว สภาพความขัดแย้งที่เกิดขึ้นทั้งหมด ได้ส่งผลให้พฤติกรรมการแสดงออกของพันไมล์ดำเนินไปอย่าง 'ผีเข้าผีออก' ในช่วงที่กำลังสับสน นั่นคือ เดียวดีเดียวร้ายสลับกัน เมื่อรู้สึกห่วงใยและผูกพันกับชาวขลา เธอจะเต็มใจช่วยเหลืออย่างเต็มที่และสุดกำลัง แต่หากเมื่อเธอน้อยใจหรือทะเลาะกับนาคิมหรือทนไม่ได้ต่อความสูญเสียในสงคราม การแสดงออกและความคิดของเธอก็รำรังแต่จะกลับเมืองไทย

การที่ผู้เขียนกำหนดให้เกิดความขัดแย้งต่างๆดังที่กล่าวไปข้างต้นนั้น ได้นำไปสู่แนวคิดสำคัญของเรื่องหรือแก่นเรื่อง เพราะสภาพความเลวร้ายของรัฐขลาจากสภาพสงคราม แต่จิตใจของชาวขลาที่บริสุทธิ์และจริงใจ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้พันไมล์รู้สึกผูกพันให้เป็นส่วนหนึ่งกับชาวขลาโดยไม่รู้ตัว และไม่สามารถที่จะทิ้งชาวบ้านที่กำลังเดือดร้อนและบาดเจ็บจากสงครามไปได้ นั่นแสดงให้เห็นว่า ถึงแม้ว่ารัฐขลาจะเต็มไปด้วยสงครามอันเลวร้ายเท่าใด หากแต่ถ้าพันไมล์เข้าใจเหตุผลของการเกิดการกระทำนั้น เธอก็จะมิได้มีความกลัวเลย เพียงแต่เธอต้องอาศัยเวลาในการปรับตัวบ้างเท่านั้น เพราะเธอเกิดมาท่ามกลางความรัก และความพร้อมในทุกๆด้านนั่นเอง

นอกจากนี้ ความขัดแย้งทั้งภายนอกและภายในที่เกิดขึ้นคือสิ่งที่ เป็นปัญหายิ่งใหญ่ของพันไมล์ ณ เวลานั้นที่เธอต้องตัดสินใจ เช่น ตัดสินใจที่จะช่วยเหลือชาวขลาที่ได้รับบาดเจ็บหรือวางตัวเป็นเพียงแคเชลยทั่วไปที่ไม่ต้องรับรู้ปัญหาใดๆของรัฐนั้นเพียงแค่มั่นอนหลับไปวันหนึ่งๆเท่านั้น ซึ่งถือได้ว่าความขัดแย้งต่างๆที่เกิดขึ้นเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาที่พันไมล์ต้องจัดการ และเป็นการปูทางให้รู้จักตัวละครตัวนี้ได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยเฉพาะทางด้านจิตใจและมุมมองของ

เธอที่มีต่อสังคมและการช่วยเหลือผู้อื่น ทำให้เห็นว่าการที่เธอเลือกที่จะช่วยเหลือชาวขาลาที่ได้รับบาดเจ็บจากสงคราม ถึงแม้ว่าเธอมาที่นี่เพื่อถูกจับเป็นตัวประกัน และร่ำร้องต้องการที่จะกลับบ้านนั้น แต่เธอก็มิได้มีนงอนใจที่จะปล่อยให้ผู้บาดเจ็บตายไปต่อหน้า แสดงให้เห็นถึงสภาพจิตใจของ พันไมล์ที่อ่อนโยน และไม่เห็นแก่ตัว หรือรักแต่ตัวเองเพียงอย่างเดียว แต่กลับเต็มไปด้วยความมีน้ำใจ เห็นอกเห็นใจ และเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่นอย่างเต็มที่ ซึ่งถือว่าสิ่งเหล่านี้ได้สะท้อนมาจากสภาพความขัดแย้งที่เกิดขึ้นทั้งภายนอกและภายในของเธอนั่นเอง

พัฒนาการของพันไมล์ที่เห็นเด่นชัดคือ เริ่มจากที่เธอโดนจับเป็นตัวประกัน เธอมีแต่ความกลัวและต้องการจะหนีเพียงอย่างเดียว และมองว่ารัฐขาลาที่เธอโดนจับไปนั้น เต็มไปด้วยความน่ากลัว เช่น การค้าฝิ่น , พวกหัวรุนแรงที่ต้องการก่อความไม่สงบโดยการแบ่งแยกดินแดน ฯลฯ แต่เมื่อเธอได้ใช้เวลาอยู่ที่รัฐขาลาเป็นเวลาสักพัก ก็เริ่มมีความผูกพันกับชาวขาลา จนเข้าใจได้ว่าสิ่งที่เธอคิดนั้นไม่เป็นความจริง รัฐขาลาไม่ได้ค้าฝิ่น เพียงแต่โดนรัฐบาลลิคาลใส่ร้าย และเหตุผลของการแบ่งแยกดินแดนก็ไม่ใช่เพียงเพื่อก่อความไม่สงบ แต่ทำเพื่อความถูกต้องและเพื่อประชาชน ชาวขาลาที่ถูกรัฐบาลลิคาลเอาเปรียบและกดขี่อยู่ตลอดเวลา เหตุผลดังกล่าว ทำให้พันไมล์เผลอเอาใจช่วยชาวขาลาอย่างไม่รู้ตัว

ยามสงคราม พันไมล์พร้อมที่จะอยู่ช่วยเหลือรักษาพยาบาลชาวขาลาที่ได้รับบาดเจ็บ อย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย พร้อมที่จะอยู่เคียงข้างนาคิมในการออกเยี่ยมเยียนชาวบ้าน ทำยสุต ประสพการณ์ที่เลวร้ายต่างๆ ทำให้พันไมล์มีความแข็งแกร่งมากขึ้น และตัดสินใจที่จะรอนาคิมไปรับมาอยู่ด้วยกันที่รัฐขาลาอีกยามเมื่อสงครามสิ้นสุดลง

เรื่องดอกไม้ในป่าหนาว (พ.ศ.2536)

ดวงลดา ลูกหลงของหมอโชติและหมอพลอยสี อาจารย์หมอทางด้านจักษุ ผู้เป็นเจ้าของโรงพยาบาลเฉพาะทาง เธอได้รับการติดต่อจากเพื่อนของพ่อให้เป็นอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยที่จังหวัดฯหนึ่ง หมอโชติจึงได้ซื้อบ้านให้เธอหลังหนึ่งใกล้กับมหาวิทยาลัยเพื่อสะดวกในการเดินทาง

เธอเกิดมาภายใต้การเลี้ยงดูที่เข้มงวดและเคร่งครัดไปด้วยความมีระเบียบวินัยจากผู้เป็นพ่อแม่ ซึ่งผิดกับพี่สาวของเธอที่อายุต่างกัน 15 ปี นาม เพชรชวง ที่ได้รับการเลี้ยงดูมาอย่างตามใจ และเป็นอิสระด้วยความรักจากพ่อแม่อย่างที่ตัวดวงลดาในใจว่าช่างต่างกับเธอลิบลับ ด้วยเหตุนี้ ทำให้ดวงลดาประพฤติตนอย่างดี ตามที่หมอโชติและหมอพลอยสีต้องการทุกกระเบียดนิ้ว เพื่อแลกกับการได้รับความรักจากบุคคลทั้งสอง เธอวางตัวอยู่ในกรอบ เดินทางตามรอยที่พ่อแม่ขีดเส้นไว้ ทำทุกอย่างที่พ่อแม่ปรารถนาเพื่อที่จะได้รับความรักและการยอมรับ แต่หากถามว่าความเป็นตัวตนที่แท้จริงของเธอและความต้องการของเธอคืออะไร เธอไม่สามารถให้คำตอบได้ เพราะชะตาชีวิตของเธอได้ถูกกำหนดโดยพ่อแม่เท่านั้น

ดวงลดาจบปริญญาโทด้วยคะแนนเป็นอันดับหนึ่งของรุ่น และเข้าเป็นอาจารย์ของมหาวิทยาลัยแห่งนี้เพื่อต้องการขอทุนไปศึกษาต่อระดับปริญญาเอกที่เมืองนอก มีความไว้ตัว และมองคนอื่นต่ำกว่าตนเอง เพราะได้รับการเลี้ยงดูมาด้วยความมีระเบียบวินัย จึงมองคนอื่นที่ใช้ชีวิตอย่างอิสระและขาดระเบียบแบบแผน เป็นคนที่ไม่มีความประสีประสา และเธอไม่คิดที่จะคบหาด้วยเท่าใดนัก ซึ่งทุกอย่างในตัวของเธอเป็นที่พึงพอใจของพ่อแม่อย่างดี เพราะหวังจะเลี้ยงให้เป็นแบบนี้ โดยดวงลดาไม่เคยเรียกร้องขอสิ่งใดแต่กำหนดประพฤติปฏิบัติในแบบที่พ่อแม่ต้องการมาโดยตลอด

แต่เมื่อเธอได้มาอาศัยอยู่ในบ้านพักที่หมอโชติซื้อให้ ใกล้กับมหาวิทยาลัยที่เธอสอน ทำให้ดวงลดาได้รู้จักกับ นำโชค หัวหน้าคนงาน และ ศิลา ช่างภาพอนาคตไกล แต่กลับยอมเป็นลูกมือของนำโชค ชายหนุ่มต่างวัยทั้งสอง ที่เข้ามาในชีวิตของเธอ และสอนให้เธอรู้จักการปล่อยตัวไปตาม

ธรรมชาติ ไม่ต้องยึดติดกับระเบียบแบบแผน แต่ให้ดำเนินชีวิตตามแบบที่ตัวเองต้องการ การได้รู้จักกับนาโชคทำให้ดวงลดาารู้สึกสบายใจว่า เธอสามารถที่จะเป็นอะไรก็ได้ ทำอะไรก็ได้ และเขาจะรับได้ในทุกสิ่งที่เป็นเธอ ไม่ต้องทำตัวให้ดีที่สุด หรือเก่งที่สุดตามที่เธอได้รับการอบรมมาตลอด ส่วนศิลา ก็สอนให้เธอรู้จักความอิสระในชีวิต ไม่จำเป็นที่เราจะต้องดูดีในสายตาคนอื่น เพียงแต่เรารู้ว่าเราทำอะไรที่ไม่เดือดร้อนใคร และอยู่ในกรอบที่ยอมรับได้ ก็พอแล้ว

การได้ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย และไม่ต้องวางตัวไปทุกกระเบียดนิ้ว ในเวลาที่อยู่ที่นี่ ทำให้ดวงลดาเริ่มรู้ว่าตนเองต้องการอะไรและชอบอะไรที่เป็นตัวของตัวเธออย่างแท้จริง ไม่ใช่ทำตามความต้องการของพ่อแม่หรือของใคร แต่เมื่อดวงลดาสนิทสนมกับนาโชค นุ่มใหญ่วัยสี่สิบ จนทำให้ดวงลดาตัดสินใจพักโครงการไปเรียนต่อระดับปริญญาเอก เพื่อใช้ชีวิตอยู่ในหมู่บ้านนี้อย่างที่ต้องการนั้น ได้สร้างความไม่พอใจให้กับครอบครัวของดวงลดา จนต้องเดินทางจากกรุงเทพฯ มาเพื่อบอกเธอว่า นาโชคเป็นพ่อที่แท้จริงของดวงลดา เธอเป็นลูกที่เกิดมาจากเพชรช่วงกับนาโชค แต่เพื่อไม่ให้เพชรช่วงประวัติต่างพร้อย คุณตาและคุณยายของเธอจึงได้เลี้ยงเธอเป็นลูกนั่นเอง จากนั้นทั้งหมด โหติ หมอพลอยสี และเพชรช่วง ก็ยื่นคำขาดต่อดวงลดาว่าไม่ให้ติดต่อกับนาโชคอีก

เมื่อดวงลดา รู้ความจริงทั้งหมด ทำให้เธอเดินมาถึงทางแยกที่ต้องเลือกสักทาง ถ้าเธอเลือกครอบครัวที่เลี้ยงดูเธอมาตั้งแต่เกิด หมายถึงเธอต้องเลิกติดต่อกับนาโชคและศิลา ทั้งความต้องการของเธอเอง ทั้งชีวิตที่อิสระที่จะเป็นในสิ่งที่อยากเป็นลง และกลับเป็นดวงลดาคนเดิมที่ทำทุกอย่างตามความต้องการของหมอโหติและหมอพลอยสี จนขาดความเป็นตัวของตัวเอง แต่หากเธอเลือกชีวิตอิสระ เลือกว่าพ่อนาโชคและศิลา หมายถึง เธอจะต้องถูกตัดขาดจากครอบครัวของเธออย่างไม่ไยดี

การตัดสินใจครั้งนี้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสถานภาพของเธอ ดังนั้นต้องอาศัยจิตใจที่อิสระ และความกล้าหาญทั้งหมดเป็นเครื่องผลักดันให้เลือกในสิ่งที่เธอต้องการ และเธอก็เข้มแข็งและกล้าหาญพอที่จะเลือกเส้นทางที่ตนเองปรารถนา นั่นคือ เลือกใช้ชีวิตอยู่ในหมู่บ้านนี้กับชาวบ้านที่จริงใจ โดยเฉพาะอยู่กับพ่อนาโชคและนายศิลา เพราะเธอได้รู้จักตนเองและค้นพบความต้องการที่แท้จริงของตนเองแล้วว่า พอใจที่จะดำรงชีวิตอย่างอิสระ และเป็นอะไรก็ได้

ในสิ่งที่อยากเป็น และอยากทำ ไม่จำเป็นจะต้องทุกอย่างตามหรือประพุดิตตามความต้องการของผู้ใด แต่ตัวเธอจะเป็นผู้เลือกเส้นทางหรือความต้องการของตัวเอง เพราะตัวเองเท่านั้นจะเป็นผู้รู้ว่าอะไรที่เธอทำแล้วมีความสุข ถึงแม้จะโดนตัดขาดจากครอบครัว แต่เธอก็ไม่ย่อท้อหรือหมดกำลังใจ เพราะเชื่อมั่นว่าสักวันพวกเขาจะเข้าใจและยอมรับได้ในสิ่งที่เธอตัดสินใจลงไปในนั่นเอง

ลักษณะของตัวละครดวงลดาในนวนิยายเรื่องดอกไม้ในป่าหนาว

1.วิเคราะห์การดำเนินเรื่อง . โครงเรื่องหลัก/รอง . แก่นเรื่อง

การดำเนินเรื่อง

1 จุดเริ่มเรื่อง เริ่มจากการที่ดวงลดาได้รับการเลี้ยงดูมาอย่างเข้มงวด เต็มไปด้วยความมีระเบียบวินัย ความมีเหตุผล และการวางตัวเองไว้เหนือผู้อื่น สภาพการเลี้ยงดูและความเป็นอยู่เช่นนี้ หาใช่มาจากความต้องการพื้นฐานของเธอไม่ แต่มาจากความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับความรักจากพ่อแม่เทียบเท่ากับพี่สาวของตน จึงพยายามทำตัวเป็นลูกที่ดีตามที่พ่อแม่ต้องการ เพื่อแลกกับความรักจากบุคคลทั้งสอง โดยขาดการรู้จักตนเองว่าจริงๆ แล้วความต้องการที่แท้จริงหรือความเป็นตัวตนที่แท้จริงนั้นคืออะไร

2 จุดเริ่มต้นของปัญหา เมื่อดวงลดาเข้ารับตำแหน่งอาชีพประจำมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งซึ่งอยู่ห่างไกลกรุงเทพฯ ทำให้ต้องซื้อบ้านหลังใหม่ เปลี่ยนที่อยู่และสภาพแวดล้อมใหม่ ซึ่งสภาพแวดล้อมใหม่และผู้คนหน้าใหม่ๆ ที่ดูติดดิน สบายๆ และเป็นกันเอง กลับเป็นสิ่งที่ดึงดูดดวงลดาให้รู้สึกผ่อนคลายและสบายใจทุกครั้งเมื่ออยู่ที่นี้ จนรู้สึกผูกพันกับชาวบ้านละแวกนี้ โดยเฉพาะกับ นำโชค และ ศิลา ผู้ที่พอใจที่จะเห็นดวงลดาหัดที่จะปล่อยตัวปล่อยใจบ้าง ไม่ต้องจำกัดและวางตัวเองไว้เหนือใครตลอดเวลา ส่วนดวงลดาก็เป็นสุขที่จะทำตัวให้เป็นธรรมชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่แปลกใหม่และน่าตื่นเต้นสำหรับเธอ

3 จุดวิกฤต เกิดขึ้นเมื่อพ่อแม่และพี่สาวของดวงลดาทราบข่าวการสนทนาระหว่างดวงลดา กับ นำโชค จึงยื่นคำขาดให้เธอเลือกเส้นทางเดินระหว่างการเดินทางกลับไปอยู่กับครอบครัวเดิมของเธอ

หรือเลือกอยู่กับน้ำโซด ณ ที่แห่งนี้ แต่นั่นก็หมายถึงว่าเธอจะโดนตัดขาดจากครอบครัวของเธออย่างสิ้นเชิง

4 ปัญหาเริ่มคลี่คลาย ดวงลดาต้องใช้เวลาทำใจและเลือกที่จะตัดสินใจอยู่พอสมควรสำหรับเธอก่อนหน้านี้ที่จะพบน้ำโซด เธออาจจะไม่ต้องลำบากใจในการเลือกเพราะทุกเส้นทางเดินถูกขีดไว้ตามที่พ่อแม่ของเธอชี้แนะเป็นที่เรียบร้อย แต่เมื่อได้รู้จักชีวิตอีกแง่มุมหนึ่ง ได้เห็นความสวยงามของผู้คน และหัตถ์ที่จะหยุดมองคนรอบข้างมากกว่าการก้มหน้าปีนปายขึ้นที่สูงเพื่อตัวของตัวเอง เมื่อดวงลดาใช้เวลาอยู่กับตัวเองเพื่อที่จะทำความเข้าใจความต้องการที่แท้จริงของตัวเองจริงๆ แล้ว ก็พบว่าตนเองพอใจที่จะเป็นอะไรก็ได้ ทำตัวในแบบอย่างใดก็ได้ ไม่จำเป็นต้องวางตัวไว้เหนือใครและรักษากิริยามารยาททุกกระเบียดนิ้ว แต่การตัดสินใจครั้งนี้ต้องใช้กำลังใจที่เข้มแข็งมาก ซึ่งหมายถึงการสูญเสียครอบครัวที่เธอรู้จักมาตลอด แต่เธอมั่นใจว่าสักวันพวกเขาจะต้องเข้าใจและยอมรับการตัดสินใจของเธอ

5 จุดจบของปัญหา ดวงลดาเลือกที่จะเดินตามเส้นทางที่เธอเลือก คือ การเป็นนักแปลหนังสือ มากกว่าการก้มหน้าก้มตาเรียนไปจนถึงระดับปริญญาเอก ถึงแม้อาชีพที่เธอทำจะไม่ได้รับค่าตอบแทนมากมาย แต่เธอก็พอใจที่จะใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย และไม่เสียใจที่ละทิ้งชีวิตที่สูงส่งดังแต่ก่อนของเธอ

โครงเรื่องหลัก ดวงลดาเติบโตมาท่ามกลางสภาพการเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่ส่งเสริมให้เธอต้องเป็นที่หนึ่งเหนือใครในทุกๆด้าน เธอมีหน้าที่เพียงแค่ว่าทำทุกอย่างตามความต้องการของพ่อแม่ เพื่อแลกกับการได้รับความรักจากบุคคลทั้งสอง จนละเลยความต้องการที่แท้จริงของตัวเองไป แต่เมื่อได้รู้จักกับน้ำโซด ยามที่เธอไปใช้ชีวิตอยู่ต่างจังหวัดเมื่อสอนหนังสือในมหาวิทยาลัย ทำให้เธอเห็นความแตกต่างของสภาพความเป็นอยู่ที่เธอได้รู้จักมาทั้งชีวิต การได้เปิดมุมมองใหม่และการหลุดปล่อยตัวไปตามธรรมชาติ โดยไม่ต้องยึดติดกับระเบียบแบบแผน และหลักเกณฑ์มากจนเกินไปนัก ได้กลายมาเป็นสิ่งที่ทำให้ดวงลดาสบายใจและผ่อนคลาย จนท้ายที่สุด เมื่อเธอต้องเลือกระหว่างความแตกต่างของสภาพความเป็นทั้ง 2 ประเภท คือ ความสะดวกสบายในความเป็นอยู่ แต่ต้องทะเลาะทะเลาะกันเป็นทีหนึ่งตลอดเวลา กับ ความพึงพอใจในสิ่งที่มี ไม่ทะเลาะทะเลาะกัน แต่อาจจะไม่มี

ชีวิตที่หรูหรา และสะดวกสบายดังเช่นแต่ก่อน เธอได้ตัดสินใจที่จะเลือกอยู่กับน้ำใจ ซึ่งเป็นการตัดสินใจที่มาจากพื้นฐานและความต้องการที่แท้จริงของเธอเอง

โครงเรื่องรอง เพชรชวง พี่สาวของดวงลดา ผู้ซึ่งได้รับการเลี้ยงดูมาอย่างตามใจจากพ่อแม่เติบโตมาด้วยความมั่นใจในตัวเองอย่างสูงที่สุด เพราะมั่นใจว่าไม่ว่าตนเองจะทำอะไรผิดหรือถูกก็ตาม พ่อแม่จะเข้าข้างในทุกเรื่องและช่วยเหลือในทุกๆปัญหาได้อย่างดีที่สุดในที่สุด เพชรชวงกับดวงลดาได้รับการเลี้ยงดูที่แตกต่างกันจากพ่อแม่คนเดียวกัน คือ เพชรชวงได้รับการตามใจในทุกอย่าง ไม่ต้องรักษาระเบียบแบบแผน ปล่อยให้ชีวิตให้อิสระเสรี ในขณะที่ดวงลดานั้น พ่อแม่ได้เข้มงวดเรื่องการใช้ชีวิตในทุกๆด้าน จนดวงลดาอดน้อยใจและเปรียบเทียบกับตนเองมิได้ การที่เพชรชวงเป็นที่รักของพ่อแม่ ไม่ว่าจะทำอะไร เพชรชวงจะถูกเสมอในสายตาของพ่อแม่ นั่น เป็นสิ่งที่ทำให้ดวงลดา นำมาเปรียบเทียบกับตัวเธอเองตลอด

ในตอนต้น ที่ดวงลดาก็มองหน้าก็ทำตามทุกอย่างตามความต้องการของพ่อแม่ เพราะเธอได้นำตัวเองไปเปรียบเทียบกับเพชรชวงว่าตนด้อยกว่าได้ด้านการได้รับความรักจากพ่อแม่ จนท้ายที่สุดขณะที่เธอตัดสินใจเลือกเส้นทางดำเนินชีวิตนั้น เธอก็อดมิได้ที่จะเปรียบเทียบกับเพชรชวง เพราะว่า หากเธอกลับไปอยู่กับพ่อแม่ นั่น ก็มีพันการรู้สึกด้อยค่ากว่าเพชรชวงเหมือนเช่นเคย ดังนั้น จึงถือว่าเพชรชวงมีอิทธิพลต่อดวงลดาตั้งแต่การใช้ชีวิตอยู่กับพ่อแม่ตั้งแต่เด็ก เมื่อรู้สึกว่าคุณเองด้อยค่ากว่าเพชรชวง จึงทำตัวให้ดี เพื่อให้พ่อแม่พอใจ และความพอใจที่จะใช้ชีวิตอยู่กับน้ำใจของดวงลดา เพราะเธอจะได้ไม่ต้องรู้สึกกดดันเวลาอยู่บ้านกับพ่อแม่ ว่าไม่ว่าจะทำอะไร เพชรชวงจะถูกต้องเสมอ รวมจนไปถึงการตัดสินใจเลือกเส้นทางชีวิตระหว่างพ่อแม่กับน้ำใจ ที่เพชรชวงได้เข้ามามีอิทธิพลว่าดวงลดาไม่ยอมกลับไปอยู่อย่างไร้ค่ากับพ่อแม่เมื่อเทียบกับความรักของพ่อแม่ที่มีให้แก่เพชรชวงและดวงลดา

แก่นเรื่อง

คุณค่าของมนุษย์ที่มักจะยึดถือมีอยู่ด้วยกัน 2 สิ่งหลักๆ นั่นคือ การรู้จักพอเพียงและพอใจในสิ่งที่มีอยู่ กับ ความพอใจทางวัตถุ ชื่อเสียง ลาภยศ แต่ละคนจะให้

ความสำคัญต่อคุณค่าในสิ่งใดมากกว่ากันขึ้นอยู่กับสภาพการเลี้ยงดู ความแตกต่างทางฐานะของแต่ละบุคคล และที่สำคัญที่สุด คือ ต้องมาจากความต้องการที่แท้จริงของบุคคลนั้น ๆ เอง

ดวงลดาเติบโตมาท่ามกลางความเข้มงวดในการเลี้ยงดูจากพ่อแม่ของเธอ ผู้ซึ่งต้องการที่จะสร้างและปั้นดวงลดาให้เป็นคนที่ทะเยอทะยานและพอใจในความเป็นที่หนึ่ง เนื่องจากทั้งคู่ประสบความสำเร็จทางอาชีพการงานอย่างถึงที่สุด คือ การเป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลได้นั้น จึงพยายามที่จะผลักดันให้ดวงลดาประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับในทุกๆ ด้านเช่นเดียวกับตนเอง การวางตัวที่มักจะระวังตัวเองอยู่เสมอ และเจ้าระเบียบ เป็นผลพวงจากการถูกอบรมสั่งสอนมาแบบนี้ เธอต้องทำทุกวิถีทางที่จะก้าวสู่ความเป็นที่หนึ่ง ทั้งในด้านการเรียนและการทำงาน เช่น ถึงแม้ว่าดวงลดาจะจบปริญญาโทด้วยคะแนนอันดับหนึ่งของรุ่น แต่เธอยังมีโครงการที่จะขอทุนเพื่อไปเรียนต่อระดับปริญญาเอกอีก

การที่ดวงลดาพยายามปั้นป้ายให้สูงที่สุด และควบคุมความประพฤติของตนให้อยู่ระดับที่เหนือกว่าคนอื่น ไม่ยอมให้ใครคุยเล่นหัวได้ง่ายๆ และไม่ยอมให้ความสนิทสนมกับใครมากเป็นพิเศษหากคนนั้นไม่ได้วางตัวหรือมีคุณสมบัติเท่ากับมาตรฐานระดับเดียวกับเธอ สิ่งเหล่านี้ได้สร้างความพอใจให้แก่พ่อแม่ของเธอ เพราะตั้งใจจะเลี้ยงมาให้เป็นคนแบบนี้อยู่แล้ว คือ เราจะต้องเหนือกว่าใครในทุกๆ ด้าน หากคนไหนไม่ได้มาตรฐานหรือคุณสมบัติเช่นเดียวกับเรา เราก็ไม่จำเป็นต้องเสียเวลาคบหาด้วย ดังนั้นเมื่อเธอรู้ว่าพ่อแม่ของเธอพอใจที่จะเห็นเธอเป็นแบบนี้ เธอก็ไม่ลังเลที่จะยึดถือแนวคิดคำสอนของพ่อแม่เกี่ยวกับการวางตนเองไว้เหนือผู้อื่นมาปฏิบัติตลอดเวลา เพื่อแลกกับการได้รับความรักของบุคคลทั้งสอง เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะเธอรู้สึกที่พ่อแม่รักที่สาวมากกว่าตน เนื่องจากไม่ว่าพี่สาวของเธอจะทำผิดอะไรมาเพียงใดก็ตาม พี่สาวของเธอจะได้รับการให้อภัยจากพ่อแม่ในทุกครั้งอย่างไม่มีเงื่อนไข แต่ตัวเธอเองนั้นไม่สามารถมั่นใจได้เลยว่าหากเธอทำผิดหรือทำในสิ่งที่พ่อแม่ไม่พอใจ เธอจะได้รับการให้อภัยเหมือนพี่สาวของเธอหรือไม่

ต่อมาเมื่อเธอได้รู้จักกับน้ำโชค ยามเมื่อเธอต้องมาสอนหนังสือที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในต่างจังหวัด การได้ใช้ชีวิตอยู่กับน้ำโชค ทำให้มุมมองของเธอเริ่มเปลี่ยนแปลง จากเดิมเธอมีแต่

ความไว้ตัวและถือตัว แต่เมื่อน้ำใจแสดงให้เห็นว่าเขาจะรับเธอได้ในทุกสิ่ง โดยไม่จำเป็นต้องทำตัวเป็นที่หนึ่งอยู่เสมอ เช่น เขาพอใจที่จะเห็นดวงดาเปลิดเปล็นไปกับการเด็ดสายบัวในแม่น้ำเล่น เมื่อเขารู้ว่าเธอตกน้ำ เพราะตั้งใจจะเก็บสายบัว เขาก็ได้ต่อท่อน้ำให้เธอ เพื่อมีทางเดินไปสู่สายบัวได้ง่ายขึ้น พร้อมกับนำเรือมาผูกไว้ที่ท่อน้ำด้วย หากดวงดาต้องการพายเรือไปเก็บสายบัวเอง ซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่สามารถพบได้เลย ยามเมื่อดวงดาอยู่กับพ่อแม่

น้ำใจพอใจที่จะเห็นดวงดาปล่อยตัวตามธรรมชาติ เขาพยายามที่จะให้ดวงดาเรียนรู้จักโลก รู้จักชีวิต และที่สำคัญรู้จักตนเอง มากกว่าการทำตามความพอใจของพ่อแม่ เช่น เขาพาดวงดาไปสนทนาธรรมกับเจ้าอาวาสที่วัดเพื่อให้เห็นมุมมองที่แตกต่างกับเธอออกไป เป็นมุมมองที่เต็มไปด้วยความสงบและไม่ทะเยอทะยาน , เขาพอใจที่จะทำกับข้าวให้เธอกิน ดูแลความเป็นอยู่ทุกอย่าง ไม่ว่าจะสุขหรือทุกข์ ร้อนหรือหนาว เพียงแค่เขารู้เท่านั้น เขาก็จะแก้ปัญหาให้ทันที เพื่อให้เธออบอุ่นใจว่าไม่ว่าจะอย่างไรเขาก็จะอยู่เคียงข้างเธอ ถึงแม้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นก็ตาม การที่ดวงดาได้สัมผัสกับความอบอุ่นใจเช่นนี้ ที่มีใจว่าถึงแม้ว่าเธอจะไม่เป็นที่หนึ่ง ไม่วางตัวเองเหนือกว่าใคร แต่ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม เธอยังมีน้ำใจของเธออยู่กับเธอเสมอ ดวงดาไม่จำเป็นต้องพยายามอย่างถึงที่สุดเพื่อให้คนมารัก ดังเช่นพ่อแม่ที่เธอพยายามอย่างหนักเพื่อทำตัวให้เป็นที่รัก แต่การที่เธอมั่นใจว่าน้ำใจจะอยู่กับเธอ และรับในสิ่งที่เป็นดวงดาคนนี้เป็นได้ทั้งหมดนั้น ก็ได้สร้างความเชื่อมั่นที่จะเลือกเส้นทางดำเนินชีวิตของตัวเองบนพื้นฐานของการเป็นตัวของตัวเอง มิใช่ขึ้นอยู่กับความต้องการของพ่อแม่เท่านั้น

การได้ใช้ชีวิตอยู่ที่ต่างจังหวัดร่วมกับน้ำใจ และชาวบ้านทุกคน ทำให้ดวงดามีความสุข และรู้สึกว่าได้เป็นตัวของตัวเอง จะทำอะไรก็ได้ในสิ่งที่อยากทำ ถึงแม้ว่าน้ำใจจะมีได้รักรวยเท่าพ่อแม่ของตน แต่ความเอาใจใส่ของน้ำใจที่มีต่อดวงดากลับสามารถทดแทนและเติมเต็มให้แก่เธอมากกว่าความรักรวยและความสะดวกสบายเสียอีก ดวงดาสามารถซึมซับความคิดของน้ำใจได้อย่างละเอียดลึกซึ้ง เพราะเธอมีจิตใจที่อ่อนโยน เธอเข้าใจถึงสิ่งที่น้ำใจต้องการสอนให้เธอเป็น นั่นคือ การที่จะหัดรักผู้อื่นให้เป็น มิใช่รักแต่เพียงตัวเองอย่างเดียว มุ่งมั่นทะเยอทะยานเพื่อตัวเองเพียงอย่างเดียว แต่ให้หัดมองความสวยงามของโลกนี้ แล้วเธอจะเห็นความงดงามนั้นมากกว่าคนที่ก้มหน้าก้มตาปีนป่ายขึ้นสู่ที่สูงอย่างเดียว สิ่งเหล่านี้ได้ถ่ายทอดให้ดวงดารู้ผ่านการ

กระทำและแสดงออกของน้ำใจ เช่น การช่วยเหลือศิลาที่ได้รับบาดเจ็บ ตอนนั้นศิลาเป็นชายหนุ่ม แปลกหน้าที่ไม่มีหัวนอนปลายเท้า แต่น้ำใจกลับยินดีช่วยเหลือรักษาพยาบาลจนเขาหายได้ และกลายมาเป็นลูกน้องตามติดน้ำใจไป , ความพอใจที่จะประกอบอาชีพในต่างจังหวัดของน้ำใจ ซึ่งดวงลดาารู้ดีว่าเขามีสติปัญญาที่สูงและสามารถจะประกอบอาชีพที่หาเงินได้ดีกว่านี้ แต่เขาก็พอใจที่จะดำเนินชีวิตไปตามที่เขาเลือก โดยปราศจากเงื่อนไขของความร่ำรวยเป็นตัวกำหนด

ความแตกต่างในการดำเนินชีวิตของดวงลดาเมื่ออยู่กับพ่อแม่ และกับน้ำใจ ตั้งอยู่บนความแตกต่างทั้งทางฐานะ , มุมมองความคิดและสภาพการเลี้ยงดูของทั้งสองครอบครัวอย่างสิ้นเชิง เธอได้ใช้ชีวิตทั้ง 2 ประเภทนี้อย่างถ่องแท้แล้ว เมื่อเธอเปรียบเทียบความพอใจของตนเองกับการใช้ชีวิตที่แตกต่างกันคนละชั่วของเธอนั้น พบว่า เธอพอใจและเป็นสุขยามเมื่อได้ปลดปล่อยตัวเองไปตามธรรมชาติ ไม่ต้องพะเยอทะยาน แต่หัดพอใจในสิ่งที่เป็นอยู่ ดังเช่นเวลาอยู่กับน้ำใจมากกว่าการระวังตัวอยู่เสมอยามเมื่ออยู่กับพ่อแม่ และตะเกียกตะกายขึ้นสู่ที่สูงที่สุดเพียงอย่างเดียว

การเดินทางมาถึงจุดสิ้นสุดตรงที่ดวงลดาเข้าใจความตึงการที่แท้จริงของตนเองว่าตนเองชอบที่จะอยู่อย่างพอเพียงและสงบ ดีกว่าการเป็นหนึ่งเหนือใคร จึงทำให้เธอเลือกที่จะอยู่รวมเส้นทางเดียวกับน้ำใจตลอดไป

2. ความขัดแย้งของตัวละคร

ความขัดแย้งภายนอก สภาพแวดล้อมและการเลี้ยงดูที่เข้มงวดของพ่อแม่ที่มีต่อดวงลดา จนทำให้เธอเติบโตมาภายใต้ความมีระเบียบวินัยและเคารพกฎเกณฑ์ แต่เมื่อเธอได้รู้จักกับน้ำใจและศิลา ทำให้เธอรู้จักความเป็นอิสระและการปลดปล่อยความเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งถือเป็นอีกสภาพแวดล้อมหนึ่งที่เธอเพิ่งเคยได้สัมผัส สภาพความเป็นอยู่ของพ่อแม่กับน้ำใจแตกต่างกัน รวมไปถึงความคิด มุมมองต่อโลกและผู้อื่น ก็แตกต่างกันไปด้วย ซึ่งมีผลต่อดวงลดา เพราะเธอได้ใช้ชีวิตอยู่บนความแตกต่างทั้งสองนี้ไปพร้อมๆกัน นั่นคือ การต้องระวังความประพฤติของตนเองในทุกกระเบียดนิ้ว ยามเมื่ออยู่กับพ่อแม่ในวันหยุด หากแต่เมื่ออยู่กับน้ำใจ ในช่วงที่เธออาศัยอยู่ในบ้านพักเพื่อสอนหนังสือในมหาวิทยาลัย เธอสามารถปล่อยกิริยาอาการได้อย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะ

สนุกสนาน เฮฮา ร่าเริง หรือคุยเล่นกับชาวบ้านทุกคนได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความขัดแย้งภายนอกที่ชัดเจน คือ สภาพการเลี้ยงที่แตกต่างกันคนละชั่วระหว่างพ่อแม่ของดวงลดา กับ น้ำโซด ที่ดวงลดาได้สัมผัสและจำเป็นต้องเลือกเส้นทางใดเส้นทางหนึ่งด้วย

ความขัดแย้งภายใน มาจากความรู้สึกข้างในของดวงลดาเอง เมื่อเธอเปรียบเทียบความรักของพ่อแม่ที่มีต่อเธอ กับมีต่อพี่สาวของเธอ มันช่างต่างกันลิบลับ จนทำให้เธอพยายามทำตัวให้เป็นที่รักของพ่อแม่โดยการทำทุกอย่างตามความต้องการ โดยมองข้ามความเป็นตัวตนที่แท้จริงของเธอไปอย่างหมดสิ้น การที่ต้องพยายามประพฤติตัวให้เป็นที่ถูกใจของพ่อแม่ นั้น มีผลต่อความเหน็ดเหนื่อยของเธอที่ได้สะสมมานาน เพราะสิ่งที่พ่อแม่มุ่งหวังให้ดวงลดาเป็นที่หนึ่งเหนือใครๆ นั้น มิได้มาจากความต้องการพื้นฐานของเธอเอง เพราะความต้องการที่แท้จริงของเธอ เพียงแค่การใช้ชีวิตอย่างพอเพียงและการปล่อยตัวเองและปล่อยอารมณ์ได้อย่างอิสระเสรีไปตามธรรมชาติ

ดวงลดาเปิดตัวขึ้นจากความเป็นผู้ไว้ตัว และเต็มไปด้วยความมีระเบียบแบบแผน แต่ในเวลาผ่านไปไม่นาน ผู้เขียนได้ชี้ให้เห็นถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในตัวของเธอ ที่ถึงแม้จะดูเป็นคนถือตัว แต่กลับเต็มไปด้วยความเหงาและว่าเหว่ อีกทั้งเมื่อถูกศิลาขว้างโมโหในความทะเลาะเถียงของเขากลับไม่ถือสาหาความ ซึ่งถือเป็นจุดที่แสดงให้เห็นว่าภายใต้เปลือกนอกที่ดูน่าทึ่งในทุกสิ่งทุกอย่างที่ดวงลดาเป็นนั้น กลับแฝงไปด้วยความสับสนในตนเองอย่างมาก ในจุดนี้ถือเป็นการขัดแย้งในประเด็นหลักของเรื่องและเป็นความขัดแย้งที่ขาดเสียมิได้ เพราะถือว่าเป็นหัวใจของนวนิยายเรื่องนี้ สภาพความขัดแย้งหรือปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นได้ส่งผลให้ดวงลดา มีใจโอนเอียงไปทางน้ำโซดมากกว่าครอบครัวเดิมของเธอ เพราะความขัดแย้งทั้งหลายนั้นได้ชี้ให้เห็นว่าเธอให้ความสำคัญและคุณค่าทางด้านจิตใจมากกว่าวัตถุ เนื่องจากเธอได้ขึ้นสู่จุดที่สูงที่สุด มีพร้อมทั้งการศึกษา คุณสมบัติ และหน้าที่การงาน แต่เธอกลับไม่มีความสุข และไม่ต้องการมัน

ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของดวงลดาและความพึงพอใจในสภาพความเป็นอยู่ที่มีกับน้ำโซดนั้น คือชนวนของปัญหาสำหรับนวนิยายเรื่องนี้ เป็นความขัดแย้งที่ทำให้ผู้อ่านลุ้นไปจนจบเรื่องว่า ดวงลดาจะตัดสินใจจัดการกับสิ่งที่เกิดขึ้นนี้อย่างไร เธอจะเลือกเส้นทางดำเนินชีวิตอย่างไร เมื่อเทียบระหว่างการป็นปายเพื่อสู่ความเป็นหนึ่งกับการใช้ชีวิตอย่างสามัญ เนื่องจากทั้ง

สองสิ่งนี้เธอได้ใช้ชีวิตผ่านมาแล้วทั้งสิ้น จึงถือได้ว่าความขัดแย้งต่างๆที่เกิดขึ้นนั้น เป็นการปูทางไปสู่จุดจบของเรื่อง

การพัฒนาของดวงลาดำเนินไปอย่างมีเหตุผล จากเดิม เธอเป็นคนขาดความเป็นตัวของตัวเอง ทำทุกอย่างตามความต้องการของพ่อแม่ ซึ่งเกิดจากความรู้สึกด้อยกว่าพี่สาวในด้านการได้รับความรักความเอาใจใส่จากพ่อแม่ แต่เมื่อเธอได้รู้จักกับนาโชคและศิลา ผู้ซึ่งสอนให้เธอรู้ว่าพวกเขาจะสามารถรับในสิ่งที่เธอเป็นได้ทุกอย่าง ไม่จำเป็นที่จะต้องวางตัวอย่างดีที่สุดเสมอไป ทำให้เธอรู้ว่าความต้องการที่แท้จริงของเธอคืออะไร ความร่ำรวย หรือ การยกย่องจากสังคม ไม่ใช่สิ่งจำเป็นสำหรับเธออีกต่อไป เพียงแค่มีคนที่เข้าใจและอยู่เคียงข้างกับเรา รับผิดชอบทุกอย่างที่เป็นเรา แค่นั้นก็เพียงพอแล้ว เมื่อเธอต้องตัดสินใจเลือกเส้นทางชีวิตของเธอเอง เธอได้ใช้เหตุผลไตร่ตรองอย่างรอบคอบ และสุดท้ายเธอก็เลือกที่จะมีชีวิตที่มีอิสระเสรีภาพอย่างที่ต้องการและควรจะเป็น ด้วยความรู้สึกพอใจและไม่ทะเยอทะยานอีกต่อไป แต่เต็มไปด้วยความสุขอย่างแท้จริง

เรื่องแผ่นดินหัวใจ (พ.ศ. 2543)

โมพี พัฒนาการสาว ที่เพิ่งเรียนจบมาหมาดๆ ได้เข้าทำงานเป็นพัฒนากร ณ ตำบลบางส้มเปรี้ยวเป็นครั้งแรก และดูเหมือนไม่ว่าเธอจะเริ่มโครงการอะไรก็ตาม ชาวบ้านทุกคนจะต้องให้เธอไปปรึกษากับ กำนันโกโด้ง หรือ ศรา ก่อนทุกที ทำให้โมพีไม่พอใจว่าในหมู่บ้านนี้โดนครอบงำจากกำนันโกโด้งหรืออย่างไร และเมื่อได้รู้จักกับกำนันผู้ที่ชาวบ้านทุกคนให้การนับถือ ก็ดูเหมือนว่าเขาจะไม่เชื่อถือในตัวของเธอที่จะสามารถพัฒนาหมู่บ้านได้จริง ทั้งการใช้คำพูดดูถูก และการกระทำที่เห็นได้ชัดเจนว่าไม่ให้เกียรติ เนื่องจากเขาเห็นว่าเธอเป็นเพียงผู้หญิงวัยยี่สิบต้นๆ เพิ่งเรียนจบมาเท่านั้น ยิ่งขาดประสบการณ์การทำงานที่มีทั้งด้านมืดซึ่งมองไม่เห็นอีกมากมาย เธอมีเพียงแค่ออยากฮึกเหิมในงานเพียงอย่างเดียว จึงทำให้กำนันโกโด้งสบประมาทโมพี และคิดว่าอีกไม่นานก็เบื่อ และกลับไปทำงานบนตึกกระทรวงที่แสนสบายแน่นอน

แต่เมื่อเวลาผ่านไป โมพีก็สามารถพิสูจน์ตนเองให้เป็นที่ประจักษ์แก่สายตาชาวบ้านและกำนันโกโด้งแล้วว่า เธอไม่ได้เป็นเพียงผู้หญิงที่ลำอาดดังเช่นสาวชาวกรุงคนอื่นๆ ที่ทำงานตามหน้าที่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่เธอเป็นผู้ที่ใส่ใจในปัญหาของชาวบ้านอย่างแท้จริง ไม่ใช่เพียงทำงานเข้าขามเย็นขามเหมือนข้าราชการคนอื่นที่ผ่านมา

งานแรกที่โมพีจับอยู่คือ เรื่องแรงงานคืนถิ่น เธอได้ใช้ความพยายามหางานให้กับชาวบ้านที่ตกลูกจากกรุงเทพฯ และกลับมาอยู่บ้านเกิด โดยเธอได้ส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกผัก ทำไร่ เพราะนอกจากเอาไปขายได้กำไรแล้ว ยังสามารถเก็บไว้กินเองได้อีกตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง จึงไม่เดือดร้อนเท่าใดหากขายไม่ได้ และตัวเธอนั้นเองที่ เป็นผู้ติดต่อเรื่องเมล็ดพันธุ์พืชกับทางกรม และนำมามอบให้แก่ชาวบ้านตัวตนเอง โดยปราศจากความเหลียวแลจากทางการ ในเวลาเดียวกัน โมพีก็พยายามสานความสัมพันธ์ของชาวบ้านดั้งเดิม กับชาวบ้านที่เพิ่งกลับมาอยู่บ้านเกิดหลังจากใช้ชีวิตในกรุงเทพฯมานานจนลืมวิถีชีวิตดั้งเดิมของตนไปเกือบหมด โดยโมพีเป็นผู้ประสานงานกับทางวัด ละลายพฤติกรรมของชาวบ้านทั้งใหม่และเก่าให้กลมเกลียวกัน

ในเวลาเดียวกัน เกิดปัญหาเรื่องปัญหาขาดแคลน เพราะอาจจะมีการเก็บตุนปุ๋ยเพื่อผลประโยชน์ของนายทุนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งก็เป็นได้ ซึ่งปัญหานี้เป็นปัญหาที่นอกเหนือจากงานที่โมพีรับผิดชอบอยู่ แต่เธอก็ไม่วายที่จะรวมแก้ปัญหาไปพร้อมกับกำนันโกโด้ง โดยโมพีได้ขอร้องเกลี้ยกล่อมเกษตรจังหวัด ขอปันปุ๋ยส่วนหนึ่งไปให้ชาวบ้านที่เดือดร้อน จนเกษตรจังหวัดตกลงให้ปุ๋ยจำนวนหนึ่งมาบรรเทาความทุกข์ของชาวบ้านได้ในช่วงหนึ่ง นอกจากนี้ เมื่อพบความไม่ชอบกลในวงราชการ ที่มีการรับสินบนของราชการระดับสูงจากนักการเมือง เพื่อออกโครงการแจกพันธุ์พืชชนิดใหม่ให้แก่ชาวบ้าน และให้ใส่ปุ๋ยชนิดที่มีแต่เฉพาะร้านของนักการเมืองเท่านั้น ซึ่งราคาปุ๋ยแพงสูงลิ่ว และสร้างความเดือดร้อนให้แก่ชาวบ้านอย่างมาก ทำให้โมพีและกำนันไม่พอใจและรู้สึกเป็นเดือดเป็นร้อนร่วมกับชาวบ้าน

โมพีเองที่เป็นผู้ติดต่อนักข่าวซึ่งเป็นเพื่อนของเธอ ให้มาเปิดโปงพฤติกรรมความไม่โปร่งใสในวงราชการ โดยเธอเองเป็นผู้ไปค้นหาหลักฐานเอกสารราชการจากเกษตรจังหวัดที่มีลายเซ็นของข้าราชการระดับสูงสั่งการแจกจ่ายเมล็ดพันธุ์และปุ๋ยที่ไม่ชอบมาพากล เธอได้ทุ่มเทเอาจริงเอาจังกับความเป็นอยู่ของชาวบ้านอย่างเต็มที่ จนเป็นที่รักใคร่ของชาวบ้านทุกคนในหมู่บ้าน

อีกทั้งเธอยังได้สนับสนุนให้ชาวบ้านดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริคือ เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง รู้จักพอใจในสิ่งที่ตนมีและมีอยู่ ไม่ต้องให้คุณค่ากับวัตถุมากจนเกินไป จนเกินภาระค่าใช้จ่ายที่ตนต้องรับอยู่ นอกจากนี้ควรจะรู้จักช่วยเหลือแบ่งปันกันและสามัคคีกัน เพื่อเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง

การที่โมพีทุ่มเทให้กับการทำงานอย่างเต็มที่ และเก็บความทุกข์ของชาวบ้านมาใส่ใจจนตนเองเป็นทุกข์ไปด้วยนั้น ทำให้กำนันโกโด้งชื่นชมในตัวโมพีว่ามีความสามารถต่างจากข้าราชการคนอื่นที่ผ่านมามาอย่างสิ้นเชิง และเขาก็กล้าที่จะยอมรับว่าเขาไม่สามารถที่จะทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ถ้าขาดโมพี และขอเธอแต่งงานในที่สุด

ลักษณะของตัวละครโมพีในนวนิยายเรื่องแผ่นดินหัวใจ

1.วิเคราะห์การดำเนินเรื่อง . โครงเรื่องหลัก/รอง . แก่นเรื่อง

การดำเนินเรื่อง

1 จุดเริ่มเรื่อง เริ่มจากความตั้งใจที่จะทำงานเป็นพัฒนากรที่ดีของโมพี ซึ่งเป็นงานแรก หลังจากที่เขาเพิ่งเรียนจบ ด้วยความที่เขาเป็นคนมีอุดมการณ์จึงทำให้เขาเลือกที่จะทำงานกับชาวบ้าน พัฒนาหมู่บ้าน มากกว่าการทำงานสบายๆ แต่งตัวสวยๆ อยู่ในกรม ที่เขาสามารถเข้าทำงานได้ไม่ยาก เพราะพ่อของเขเป็นอดีตอธิบดีกรมนั้น แต่ด้วยความมุ่งมั่นของโมพีเองจึงทำให้เขาเลือกมาเป็นพัฒนากร ณ อำเภอบางส้มเปรี้ยว เพื่อพัฒนาพื้นที่นี้ให้อุดมสมบูรณ์ตามที่ตั้งใจไว้

2 จุดเริ่มต้นของปัญหา แต่อำเภอบางส้มเปรี้ยวที่เขาไปประจำ ไม่ได้สวยงามอย่างที่คิดไว้ หน้าซ้ำยังมีปัญหาต่างๆที่ต้องแก้ไขอยู่หลายปัญหา เช่น ปัญหาแรงงานคืนถิ่น , ปัญหาสุขภาพ แคลน , ปัญหาความสามัคคีภายในชุมชน อีกทั้งเขายังต้องเผชิญกับคำสบประมาทและการปรามาสจากกำนันไกโด่งว่าเขาไม่มีความสามารถเพียงพอที่จะพัฒนาบางส้มเปรี้ยวและแก้ไข ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นได้

3 จุดวิกฤต เกิดความท้อแท้ขึ้นต่อโมพีจนทำให้เขาคิดที่จะล้มเลิกการเป็นพัฒนากร มีปัญหาหลายอย่างที่เขาไม่สามารถแก้ไขได้ เช่น ปัญหาปากท้องของชาวบ้าน , ปัญหาการส่งเสริมอาชีพให้แก่ชาวบ้าน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาการเกษตรที่ล้มเหลว ชาวบ้านปลูกพืชแล้วตายเป็นจำนวนมาก เนื่องจากขาดแคลนปุ๋ย หลายปัญหารุมเร้าต่อโมพี และเขาก็ไม่สามารถสลัดความรู้สึกผิดและความสำนึกผิดชอบในหน้าที่ออกไปจากจิตใจได้ ดังนั้น ในเวลานั้น โมพีคิดแต่เพียงว่าเขาถอดใจกับการทำหน้าที่นี้แล้ว และเชื่อว่าเขเป็นคนที่ไม่มีความสามารถอย่างที่กำนันไกโด่งคาดเอาไว้จริงๆ

4 ปัญหาเริ่มคลี่คลาย หลังจากที่ก้านันโกไต้ังได้รับรู้ความทุกข์ใจของโมพี และให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาที่มีต่อบางส้มเปรี้ยวอย่างเต็มกำลัง ทำให้โมพีเข้าใจได้แล้วว่า การทำงานนั้นเราไม่สามารถที่จะทำงานเพียงคนเดียวได้ เพราะเราไม่ได้เก่งไปเสียทุกอย่าง แต่งานจะสำเร็จลุล่วงไปได้ ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย สิ่งสำคัญก็คือ เราไม่ควรจะทำตัวเป็นใหญ่เพียงฝ่ายเดียว แต่ควรรับฟังความคิดเห็นของทุกคน และนำมาปรับใช้ ทุกปัญหาสามารถผ่านพ้นไปได้ ด้วยความสามัคคีกัน ไม่เพียงแต่เฉพาะระหว่างโมพีกับก้านันโกไต้ังเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงชาวบ้านทุกคนต้องร่วมมือกันฝ่าฟันปัญหาไปให้ได้ ใครถนัดทำอะไรก็มอบหน้าที่นั้นให้ทำ ความสามัคคีที่เกิดขึ้นในบางส้มเปรี้ยว ทำให้โมพีรู้สึกดีใจที่ได้มาทำงานตรงนี้ จนยอมอุทิศกำลังอย่างเต็มที่เพื่อพัฒนาพื้นที่ให้ดีที่สุด

5 จุดจบของปัญหา ด้วยความสามัคคีกันของชาวบ้านทุกคน รวมทั้งโมพีและก้านันโกไต้ังสามารถฟันฝ่าทุกปัญหาที่หนักหน่วงไปได้ ก้านันโกไต้ังยอมรับในความสามารถของโมพี จนคิดได้ว่าเขาไม่สามารถทำงานได้หากปราศจากเธอ ชาวบ้านทุกคนให้ความไว้วางใจและยอมรับโมพีว่าเป็นคนที่มีฝีมือและจริงใจกับทุกคนอย่างแท้จริง

โครงเรื่องหลัก โมพี พัฒนาการสาวที่เพิ่งเรียนจบมาหมาดๆ ได้ทำงานลงพื้นที่อยู่ตำบลบางส้มเปรี้ยว เธอมีความมุ่งมั่นและเอาจริงเอาจังกับการทำงาน และพยายามที่จะช่วยเหลือชาวบ้านที่กำลังเดือดร้อนให้ได้ เพราะมองว่าหน้าที่ช่วยชาวบ้านนั้นอยู่ในความรับผิดชอบของตน แต่เมื่อได้ลองทำงานจริงจึงได้รู้ว่า ในการทำงานนั้นย่อมมีปัญหาก็อุปสรรคตามมาทั้งสิ้น มิได้เป็นการทำงานที่ราบรื่นอย่างที่ใครเคยฝันหรือตั้งใจไว้ เมื่อพบปัญหาหรืออุปสรรคในการทำงานขึ้น ด้วยความที่เธอยังขาดประสบการณ์การทำงาน จึงไม่สามารถหาทางออกให้กับปัญหานั้นได้ สิ่งนี้ทำให้เธอเกือบยอมแพ้กับการเป็นนักพัฒนากร แต่เมื่อได้ก้านันโกไต้ังมาช่วยให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาพร้อมกับดึงชาวบ้านมาร่วมด้วยอีกแรง จึงทำให้โมพีเข้าใจแล้วว่า ถึงแม้เธอจะเป็นนักพัฒนากร มีหน้าที่ช่วยเหลือชาวบ้านก็จริง แต่ในความเป็นจริงแล้วนั้นพบว่า เธอและชาวบ้านต่างต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันมากกว่า การรับฟังความคิดเห็นของแต่ละคนและมองทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่แบ่งว่าใครมีตำแหน่งใหญ่กว่า แต่มองว่าทุกคนมีเป้าหมายที่จะทำให้หมู่บ้านนี้พัฒนาด้วยทั้งนั้น สิ่งนี้เองคือพลังความสามัคคี ที่จะสามารถทำให้ทุกปัญหาผ่านพ้นไปได้ และ

เป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากกว่าการลงทำแก้ปัญหาแต่เพียงคนเดียว เพราะอย่างน้อยที่สุด เราก็ได้ มิตรภาพและความจริงใจจากทุกคนตอบแทนกลับมา

โครงเรื่องรอง ผู้เขียนได้ส่งบทของผู้ใหญ่บ้านไก่อตึก น้องชายของกำนันไก่อตึก และคุณสืบศักดิ์ เกษตรจังหวัด ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องปุ๋ยในกรม ซึ่งทั้ง 2 คน เป็นผู้ที่อ่อนแอในระบบราชการ คือ ยอมให้ระบบราชการกลืนกินไป ซาดความมุ่งมั่น และเอาจริงเอาจัง เป็นตัวอย่างของข้าราชการที่อ่อนแอ และไม่สามารถเป็นที่พึ่งได้ ซึ่งแตกต่างกับโมพีและกำนันไก่อตึก ที่ถึงแม้จะเจอปัญหาแบบเดียวกัน อยู่ในสภาพเดียวกัน พวกเขาก็ยังยืนหยัดที่จะต่อสู้เพื่อความถูกต้องและเพื่อปากท้องของชาวบ้านมากกว่าผลประโยชน์ของตัวเอง ความแตกต่างทางความคิดและการแสดงออกของคนทั้ง 2 คู่ ในสภาพปัญหาที่พบเหมือนกัน ยิ่งทำให้ผู้อ่านเห็นบุคลิกและความเป็นผู้นำปรากฏฉายชัดในตัวของโมพีมากยิ่งขึ้น เพราะเธอเป็นเพียงผู้หญิงตัวเล็กๆที่เพ็งเรียนจบด้วยซ้ำ แต่ก็ไม่ยอมที่จะให้ระบบราชการที่เต็มไปด้วยความล่าช้า และไร้ประสิทธิภาพเข้ามาดูดกลืนความกระตือรือร้นในตัวเธอลงไป

แก่นเรื่อง

ความหมายของการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องคือ ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความพอเพียงและพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ หัดที่จะเคารพในความคิดเห็นและการตัดสินใจของผู้อื่นด้วย เพราะเราไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยตัวคนเดียว

โมพี เพ็งเรียนจบจากมหาวิทยาลัย เธอมุ่งมั่นในการเป็นนักพัฒนากรที่ดี เนื่องจากครอบครัวของเธอเต็มไปด้วยความอบอุ่น พ่อของเธอ เป็นอดีตอธิบดีในกรมเกี่ยวกับการเกษตร ซึ่งมีแต่ประวัติเกี่ยวกับการทำงานที่โปร่งใส ไม่เคยฉ้อราษฎร์โหดฯเลย ดังนั้น โมพีจึงต้องการที่จะดำเนินรอยตามพ่อของเธอในการมุ่งมั่นและตั้งใจทำงานอย่างดีที่สุด

หลังจากที่โมพีได้ประจำอยู่ ณ ตำบลบางส้มเปรี้ยว เธอได้ลงมาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับชาวบ้านหลายปัญหา เช่น ปัญหาแรงงานคืนถิ่น , ปัญหาปุ๋ยขาดแคลน , ปัญหาความแตกแยกของ

ชาวบ้านในหมู่บ้าน , ปัญหาการประกอบอาชีพ ฯลฯ ในตอนต้น เธอตั้งใจแน่วแน่ในการทำงาน แต่การมุ่งมั่นเอาจริงเอาจังจนเกินไปของเธอ ทำให้โมพีเกิดความท้อแท้ที่ไม่สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ให้แก่ชาวบ้านได้ เพราะเธอเก็บปัญหานั้นไว้แต่เพียงผู้เดียว และหาทางแก้ไขด้วยตนเองเท่านั้น

จนถึงที่สุด เธอได้ระบายความอัดอั้นให้กำนันโกโด่งฟังเป็นคนแรก และเธอได้เห็นว่าการทำงานที่มิคนรับฟังและช่วยกันแก้ปัญหาให้ลุล่วงนั้น ก่อให้เกิดความอบอุ่นใจขึ้นต่อโมพี ไม่เพียงเท่านั้น กำนันโกโด่งยังพาชาวบ้านทั้งหลายมาร่วมมือกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตำบลบางส้มเปรี้ยวแห่งนี้ด้วย เช่น ปัญหาป่วยขาดแคลน ชาวบ้านทุกคนต่างร่วมมือช่วยกันร้องเรียนไปยังอธิบดีในกรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงพลังแห่งการต่อต้านความไม่โปร่งใสของนักการเมืองบางคนที่ยักตุนปุ๋ยไว้ , ปัญหาการประกอบอาชีพของชาวบ้าน ที่จากเดิมโมพีไม่สามารถหาทางออกให้แก่วิชาชีพนี้ได้ เพราะคิดแต่เพียงว่างานหรืออาชีพใดที่ชาวบ้านทำแล้ว จะทำให้เกิดรายได้มากที่สุด แต่เมื่อได้ฟังความคิดเห็นทั้งจากกำนันโกโด่งและชาวบ้านทุกคน ที่ไม่เน้นความร่ำรวย หากแต่ช่วยเหลือกันเมื่อใครมีเรื่องเดือดร้อน สิ่งนี้ทำให้โมพีเข้าใจได้แล้วว่า ตัวเธอเองแม้จะไปคิดวิธีสร้างควมร่ำรวยให้แก่ชาวบ้าน แต่ละเลยไปว่าในหมู่บ้านนี้ยังมีความเข้าใจและจริงใจต่อกันอยู่ เราไม่จำเป็นต้องร่ำรวย ขอเพียงแต่เรามีน้ำใจ โอบอ้อมอารี และช่วยเหลือกันเวลาใครมีเรื่องเดือดร้อน ก็จะทำให้เราสามารถดำเนินชีวิตไปได้อย่างเป็นสุข และถือเป็นความสุขที่ยั่งยืนยิ่งกว่าความร่ำรวยเสียอีก

มุมมองเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนไปของโมพีเป็นผลมาจากการมุ่งมั่นในการทำงาน เป็นนักพัฒนากรที่ดี แต่สิ่งที่ดีมากไปกว่านั้น คือ การสร้างความสามัคคีกันในหมู่บ้านให้เกิดขึ้น และกลายเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง ท้ายสุด โมพีรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของหมู่บ้านนี้ และมองชาวบ้านทุกคนเปรียบเสมือนญาติที่ต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สามัคคีและปรองดองกัน ซึ่งต่างไปจากวันแรกที่เธอเพิ่งเข้ามาทำงาน ในวันแรกนั้นเธอสวมบทบาทนักพัฒนากรเพียงอย่างเดียว และมองว่าชาวบ้านเป็นผู้รอรับความช่วยเหลือจากเธอ แต่สุดท้ายเธอได้เรียนรู้ว่าเธอก็ต้องขอความช่วยเหลือและความร่วมมือจากชาวบ้านเช่นกัน ปัญหาที่ผ่านพ้นลุล่วงไป

2. ความขัดแย้งของตัวละคร

ความขัดแย้งภายนอก ประการแรกคือกรณีที่โมพีไม่ได้รับความไว้วางใจจากชาวบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จากก้านันโกไต้ัง ว่าโมพีจะไม่สามารถทำงานเป็นพัฒนากรที่ดีได้ การสบประมาทและปรามาสจากก้านันโกไต้ังมีให้โมพีได้รับรู้เป็นระยะๆ ซึ่งเกิดมาจากอคติส่วนตัวของตัวก้านันเองว่า ช่างราชการมักจะทำงานแบบเข้าชามเย็นชาม ไม่ใส่ใจกับปัญหาของชาวบ้านอย่างแท้จริง

นอกจากปัญหาความขัดแย้งจากที่ความไว้วางใจในตัวโมพีของก้านันโกไต้ังแล้วนั้น ยังมีปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการทำงานที่โมพีต้องเข้ามาแก้ไขเป็นบททดสอบสำหรับตัวโมพีเองรออยู่ด้วยเหมือนกัน เช่น ปัญหาอุบัติเหตุแคลน . ปัญหาแรงงานคืนถิ่น ฯลฯ ในตอนต้นของการทำงาน โมพีไม่สามารถแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นนี้ได้

ความขัดแย้งภายใน จากการทำงานที่เหน็ดเหนื่อยและโดนสบประมาทจากก้านันโกไต้ังเป็นระยะๆ ทำให้บางครั้งโมพีเกิดความรู้สึกท้อแท้ใจ รวมไปถึงความเหน็ดเหนื่อยจากการทำงานในตอนแรกที่ยังปรับตัวไม่ทัน จนถึงขั้นที่โมพีคิดจะล้มเลิกการเป็นพัฒนากรประจำบางสัมปรีเยอ และกลับไปนั่งแตงตัวสวยๆ ทำงานสบายๆ ในห้องแอร์ในกรมอยู่เหมือนกัน ซึ่งเป็นความรู้สึกที่ขัดแย้งภายในจิตใจของเธอเอง เพราะเธอก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าที่เธอมุ่งมั่นเอาจริงเอาจังกับการทำงาน ก็เป็นเพราะเธอห่วงใยในทุกข์สุขของชาวบ้าน แล้วเธอจะทิ้งชาวบ้านไปได้อย่างไร

สภาพความขัดแย้งต่างๆที่เกิดขึ้นนั้นได้ส่งผลให้โมพีกลับกลายเป็นคนมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น จากเดิมที่เธอเป็นเด็กสาวเพ็งเรียนจบ มีความฝันที่สวยงามที่จะพัฒนาหมู่บ้านให้เจริญ มีจิตใจที่ดี แต่เมื่อได้ทำงานจริงและพบอุปสรรคหรือความขัดแย้งนานปีการ เช่น การไม่ได้รับความไว้วางใจจากก้านันโกไต้ัง สภาพการทำงานของโมพีเองที่เต็มไปด้วยความยากลำบากในการแก้ปัญหาให้กับชาวบ้าน การต้องต่อสู้กับระบบราชการที่เต็มไปด้วยความล่าช้าและเฉื่อยชา รวมไปถึงข้าราชการที่ถ่วงเวลาของการทำงานให้โมพีทำงานช้าลงยิ่งกว่าเดิม จนทำให้เธอเกิด

ความท้อแท้ใจ เกือบจะถอนตัวจากการทำงานเป็นพัฒนากร และกลับไปทำงานที่กรุงเทพฯ เหมือนดังเช่นเพื่อนๆ และคนอื่นที่เธอพบเห็นโดยทั่วไป

เมื่อเกิดความขัดแย้งหรือปัญหาขึ้น ย่อมเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่โมพีต้องจัดการต่อสู้กับปัญหานั้น จึงถือว่าความขัดแย้งต่างๆที่เกิดขึ้น เป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็ง โดยเฉพาะสภาพจิตใจของโมพี เพราะเมื่อเจอกับความขัดแย้งต่างๆมากขึ้น ทำให้เธอเติบโตและเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น และเลิกมองโลกนี้อย่างสวยงามเพียงด้านเดียว ดังเช่นครั้งที่เธอเพิ่งเรียนจบมาหมาดๆ จะเห็นได้ว่า ในตอนต้นเมื่อเธอเจอกับปัญหาหรือสภาพการทำงานที่ยากลำบาก เธอตั้งใจแก้ไขอย่างเต็มที่ก็จริง เพียงแต่เธอยังไม่สามารถหาทางออกให้กับปัญหานั้นได้ จึงทำให้โมพีถอดใจในการทำงาน แต่สุดท้ายของเรื่อง เธอสามารถต่อสู้กับปัญหา โดยเฉพาะกับระบบราชการที่มีทั้งการฉ้อราษฎร์ ความเฉื่อยชา และข้าราชการที่เกรงกลัวอิทธิพลจนถูกระบบราชการกลืนกินไป โมพีได้พิสูจน์ให้เห็นว่าความขัดแย้งที่เกิดขึ้นนั้น ได้สร้างความเข้มแข็งและแข็งแกร่งขึ้นให้แก่เธอ จนสุดท้ายเธอก็สามารถต่อสู้กับความยากลำบากในการทำงานได้ และทำให้หมู่บ้านบางส้มเป็รียวพัฒนาทั้งสภาพความเป็นอยู่และจิตใจของชาวบ้านด้วย

การพัฒนาของโมพีนั้น เริ่มจากการเป็นเด็กสาวที่มองโลกสวยงาม ตั้งใจดีในการพัฒนาหมู่บ้านด้วยอุดมการณ์หลังจากเรียนจบ โดยปราศจากการรับรู้ว่ามีปัญหาในการทำงานอีกมากมายรออยู่ เมื่อได้ทำงานจริงจังและพบปัญหามากมาย ด้วยความที่เธออยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี จึงทำให้ไม่แข็งแกร่งพอในการต่อสู้กับปัญหาจนเธอถึงกับท้อแท้ใจ และถอดใจในการทำงาน แต่ด้วยกำลังใจที่ดีจากกำนันโก่ไต้ังและชาวบ้าน ด้วยความผูกพันที่เธอมีต่อพื้นที่นั้น จึงทำให้เธอสามารถรวบรวมพลังใจขึ้นมาได้ใหม่ และเข้าใจได้อย่างถ่องแท้แล้วว่าการทำงานในตอนแรกๆที่เธอจริงจังทำคนเดียวทุกเรื่องนั้น มันยิ่งใหญ่เกินไป การทำงานที่ถูกต้อง เราควรได้รับความร่วมมือจากทุกๆฝ่าย ควรยอมรับและเคารพในตัวผู้อื่น ไม่เว้นแม้กระทั่งชาวบ้านทั่วไป ก็สามารถช่วยแบ่งเบาภาระของเธอได้ ความสามัคคีกันและความตั้งใจจริงของทุกคนนั่นเองที่จะฝ่าฟันปัญหาไปได้ ทุกปัญหาจะลุล่วงได้นั้นต้องขึ้นอยู่กับความร่วมมือจากทุกคนด้วย ภายหลังโมพีมีพลังใจในการทำงานอย่างเต็มเปี่ยม และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจนเป็นที่ยอมรับของชาวบ้านและกำนันโก่ไต้ังในที่สุด

เรื่องอยู่เย็น...เป็นสุข (พ.ศ.2545)

พิงค์สุดา สาวไทยเชื้อสายจีนถูกพ่อของเธอส่งไปเรียนหนังสือที่เชียงใหม่ตั้งแต่เธอเพิ่งจบม.6 จากโรงเรียนแถวบ้าน การไปเรียนหนังสือที่เชียงใหม่เป็นเวลา 5 ปีนั้น ทำให้ความคิดความอ่านของเธอเปลี่ยนแปลงไป จากเดิมเธอเป็นคนเรียบร้อยและไม่มีปากมีเสียงกับใคร เนื่องจากพ่อของเธอมีภรรยาหลายคน โดยแม่ของพิงค์สุดาเป็นหนึ่งในภรรยาน้อยที่เข้ามาอยู่ในบ้านหลังใหญ่ ซึ่งเต็มไปด้วยการแข่งขันชิงดีชิงเด่นกันของภรรยาน้อยอีกคน แต่แม่ของเธอกลับเลือกที่จะใช้ชีวิตอยู่อย่างสงบเรียบง่ายและเรียบง่าย ทำให้พิงค์สุดาเป็นคนยอมคนมาตั้งแต่เด็ก และไม่ค้อยู้อะไรในโลกภายนอกมากเท่าใดนัก เพราะแม่ของเธอมักจะชอบเก็บตัวอยู่ในห้องนอน พิงค์สุดาจึงไม่ค่อยได้ไปเปิดหูเปิดตาถึงโลกภายนอกเท่าใดนัก

หลังจากแม่ของพิงค์สุดาเสียชีวิตขณะที่เธออายุได้ 8 ปีเท่านั้น จึงทำให้เธอเติบโตมาโดยขาดผู้ชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องและเปิดโลกกว้างให้แก่เธอ เธอจึงมี ชีวิตอยู่เพียงแคบ้านและโรงเรียนเท่านั้น ไม่เคยรู้ว่าเมืองไทย โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครมีแหล่งท่องเที่ยวหรือประวัติศาสตร์ความเป็นมาอย่างไรที่นอกเหนือจากความรู้เพียงแคในห้องเรียน แต่การที่เธอได้ถูกส่งตัวมาเรียนหนังสือที่เชียงใหม่ตอนเข้ามหาวิทยาลัยนั้น ทำให้ทัศนคติและมุมมองของเธอเปิดกว้างขึ้น เพราะเธอได้อาศัยอยู่กับเหล่าซือและอามา ผู้เฒ่าทั้งสองที่มีจิตใจเมตตาและเต็มใจที่จะสอนให้พิงค์สุดาคิดและรู้จักใฝ่หาความรู้ในทุกๆ เรื่องราวความเป็นมาและความเป็นไปของโลก 5 ปีในเชียงใหม่ ทำให้เธอมีความสุข เพราะเธอชอบที่จะฟังและเรียนรู้เรื่องราวที่มีประโยชน์และสาระผ่านคำบอกเล่าของผู้เฒ่าทั้งสองและจากการอ่านหนังสือที่ผู้เฒ่าทั้งสองคนยินดีหยิบยื่นให้เธอ จนทำให้เธอย้อนคิดว่าเธอยังไม่รู้จักประเทศไทยเท่าใดเลย เพราะไม่เคยมีใครแนะนำหรือสนใจจะมอบความรู้ที่เป็นประโยชน์ให้แก่เธอ

ดังนั้นเมื่อเธอเรียนจบปริญญา และกลับมาเมืองไทยอีกครั้ง เธอตั้งใจแน่วแน่ว่าจะต้องเรียนรู้แง่มุมต่างๆ รวมถึงประวัติศาสตร์แห่งความภาคภูมิใจของเมืองไทยและคนไทยให้ลึกซึ้งกว่านี้

หลังจากกลับมาถึงกรุงเทพฯ พิงค์สุดาได้เข้าทำงานในบริษัทของพ่อเธอ ซึ่งกำลังขยายสายงานไปสู่ธุรกิจด้านโรงแรม แต่จำเป็นต้องให้ผู้อาศัยในพื้นที่นั้นย้ายออกไปก่อน โดยพื้นที่นั้นเดิม

เป็นตลาดสด การย้ายออกของเหล่าบรรดาแม่ค้าในตลาดเป็นไปด้วยความยากลำบาก เพราะถือเป็นการอาศัยพื้นที่ในการทำมาหากินมานาน จึงมีความยึดติดกับพื้นที่ อีกทั้งยังมีนักวิชาการร่วมคัดค้านการไล่ที่อีกด้วย การรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นในบริษัท ทำให้ฟิงค์สุดาเสนอความคิดในการประสานความแตกแยกให้ลงรอยกัน โดยเธอเสนอให้นำบรรดาแม่ค้าในตลาดมาเป็นพนักงานของโรงแรมที่กำลังจะสร้างขึ้น ถือเป็นการสร้างงานให้แก่คนตงงาน ทำให้ทุกคนได้รับประโยชน์ทุกฝ่าย การเสนอความคิดของเธอ ได้รับการยอมรับทั้งจากพ่อของเธอ ผู้บริหาร รวมไปถึงนักวิชาการ และพ่อค้าแม่ค้าในตลาดสดเป็นอย่างดี

การทำงานของเธอก็ถือว่าเป็นไปด้วยความราบรื่น จนทำให้เธอนึกย้อนกลับไปว่าเมื่ออยู่เชียงใหม่เธอตั้งใจแน่วแน่ว่าจะศึกษาแง่มุมและเรื่องราวของกรุงเทพฯ ให้มากขึ้น ดังนั้นเธอจึงเดินทางไปยังพระบรมมหาราชวัง เพื่อศึกษาและตีพิมพ์เกี่ยวกับความงดงามของสถาปัตยกรรม ขณะที่เธอกำลังเพลิดเพลินกับความงดงามของสถานที่นั้น ทำให้เธอได้รู้จักกับ อาจารย์รอม ที่กำลังสอนลูกศิษย์ คณะจิตรกรรมในการวาดงานศิลปะอยู่ การได้รู้จักกับอาจารย์รอม ผู้ซึ่งเป็นชาวแพร่ภูธรนั้น ทำให้เธอยังอยากจะรู้จักประวัติความเป็นมาของสถานที่อื่นๆอีก เพราะอาจารย์รอมจะมีวาทศิลป์ในการเล่า และรู้สึกซึ่งในแต่ละที่เป็นอย่างดี การสนิทสนมกับอาจารย์มากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้เธอรู้ทีหลังว่านักวิชาการที่ร่วมการคัดค้านการสร้างโรงแรมของบริษัทเธอ ก็คือ อาจารย์รอมนี่เอง แต่อาจารย์ก็ยอมรับในการเสนอความคิดของฟิงค์สุดาในการรับพ่อค้าแม่ค้าเข้าเป็นพนักงานของบริษัท จึงยุติปัญหาลงได้

เมื่อได้สนิทสนมกับอาจารย์รอม ก็ทำให้เธอได้รู้จักกับสถานที่ ที่เรียกว่า แพร่ภูธร ไปด้วย หลังจากที่เธอตามอาจารย์ไปที่บ้านของเขา ทันทีที่ฟิงค์สุดาได้รู้จักกับสถานที่แห่งนี้ เธอรู้สึกอบอุ่นใจและสบายใจอย่างมาก และหากเมื่อใดที่เธอมีเวลาว่าง เธอจะรีบมายังแพร่ภูธรทันที นานวันเข้าก็ทำให้เธอสนิทสนมกับผู้คนชาวแพร่ และรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของแพร่ภูธรอย่างรวดเร็ว เธอเพิ่งมารู้ทีหลังว่าแม่ของเธอเป็นชาวแพร่ภูธรโดยกำเนิด ยิ่งทำให้เธอรู้สึกหวงแหนสถานที่แห่งนี้ยิ่งนัก และต้องการรักษาสภาพเดิมของสถานที่มิให้เสื่อมสูญไป

เมื่อเธอรู้ว่าแพร่ภูธรจะถูกสภาอากาศสร้างอาคารสิ่งก่อสร้างเพิ่มเติม และกรุงเทพฯมีแผนจะปรับปรุงแพร่ภูธรใหม่ โดยจะให้เป็นถนนคนเดิน มีของขายเรียกนักท่องเที่ยวต่างชาติ ฟิงค์สุดา

ไม่พอใจอย่างมาก เพราะเธอต้องการที่จะรักษาและอนุรักษ์ความเป็นชุมชนประวัติศาสตร์ดั้งเดิมให้คงอยู่ เธอมุ่งมั่นอย่างแน่วแน่ที่จะต่อต้านการปรับปรุงแพรง์ภูธรเพื่อธุรกิจการค้าตามแบบตะวันตก ดังนั้นเธอจึงเสนอความคิดที่จะจัดระเบียบแพรง์ ให้หน้าบ้านสะอาด ไม่ตันไม้สวยงามเรียบร้อย และเชิดชูประวัติของชุมชน และวัฒนธรรมของชาวแพรง์ ให้เป็นชุมชนเข้มแข็ง เพื่อมิให้อิทธิพลหรือกระแสตะวันตกภายนอกเข้ามาทำลายความภาคภูมิใจของชาวแพรง์ที่มีต่อชุมชนแห่งนี้ลงไป อาจารย์รอมยอมรับในความคิดของพิงค์สุดาและช่วยกันพัฒนาแพรง์ภูธรให้ดังตามตามแบบที่ควรจะเป็น

ลักษณะของตัวละครพิงค์สุดาในนวนิยายเรื่องอยู่เย็น...เป็นสุข

1.วิเคราะห์การดำเนินเรื่อง . โครงเรื่องหลัก/รอง . แก่นเรื่อง

การดำเนินเรื่อง

1 จุดเริ่มเรื่อง พิงค์สุดา หลังจากที่เรียนจบปริญญาตรีก็กลับมาจากเชียงใหม่ เมื่อเธอกลับมาถึงเมืองไทย รู้สึกว่าตนเองนั้นรู้เรื่องราวเกี่ยวกับประเทศไทยน้อยมาก ไม่ว่าจะเป็นประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม ตลอดจนไปจนถึงถนนหนทาง บ้านเรือน ทำให้เธอต้องการที่จะหาความรู้เกี่ยวกับประเทศไทย โดยเฉพาะกรุงเทพฯ ให้มากยิ่งขึ้น

2 จุดเริ่มต้นของปัญหา พิงค์สุดาได้รู้จักอาจารย์รอม ขณะที่เธอกำลังเยี่ยมชมความงดงามของวัดพระแก้วอยู่ การได้รู้จักอาจารย์รอมทำให้เธอได้รู้รายละเอียดเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของกรุงเทพฯ อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการที่อาจารย์รอมได้พาเธอไปรู้จักสถานที่แห่งหนึ่ง นั่นคือแพรง์ภูธร ซึ่งเป็นสถานที่ที่พิงค์สุดารู้สึกอบอุ่นใจทุกครั้งที่ได้มา และต้องการรู้เรื่องราวละเอียดเกี่ยวกับแพรง์ภูธรให้ลึกซึ้ง

3 จุดวิกฤต เกิดการกีดกันและความไม่พอใจจากดวงเนตร เพื่อนและลูกน้องของพิงค์สุดาที่หลงรักอาจารย์รอม ทุกครั้งที่พิงค์สุดาไปที่แพรง์ภูธร จะสร้างความไม่พอใจให้แก่ดวงเนตรอย่าง

มาก ทำให้พิงค์สุดาไม่กล้าที่จะไปเยี่ยมเยียนแพรงเหมือนดังที่ใจคิด และพยายามตั้งใจไม่ให้แสดงออกต่ออาจารย์รวมได้

4 ปัญหาเริ่มคลี่คลาย ความจริงเปิดเผยว่าแม่ของพิงค์สุดาเป็นคนชาวแพรงภูธรมาแต่กำเนิด และตัวเธอก็เป็นลูกพี่ลูกน้องกับดวงเนตรด้วย ความรู้สึกผูกพันกับแพรงภูธรของพิงค์สุดาทำให้เธอตั้งใจที่ได้รู้ว่าแม่ของเธอเป็นชาวแพรง เธอจึงตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะพัฒนาพร้อมกับอนุรักษ์ชุมชนแห่งนี้ไว้อย่างสุดกำลัง

5 จุดจบของปัญหา พิงค์สุดาขออุทิศตัวที่จะพัฒนาแพรงภูธรให้ดียิ่งขึ้น พร้อมไปกับอนุรักษ์ให้เป็นสถานที่ที่ควรค่าแก่ประวัติศาสตร์ เธอได้ต่อต้านการเปลี่ยนแปลงแพรงภูธรที่จะทำให้เสียรูปแบบและวิถีชีวิตอย่างเดิมไป แต่เธอได้เชิดชูประวัติศาสตร์ของชาวแพรง และเน้นความสะอาดของสถานที่เป็นหลักสำคัญในการพัฒนา

โครงเรื่องหลัก พิงค์สุดาเติบโตมาท่ามกลางความโดดเดี่ยว เพราะแม่ของเธอเสียชีวิตตั้งแต่เธออายุ 8 ปี ส่วนพ่อของเธอก็มีภรรยาหลายคน จึงไม่มีเวลาสนใจเธอเท่าใดนัก การขาดผู้ชี้นำแนวทางในการดำเนินชีวิตให้แก่พิงค์สุดา จึงทำให้เธอเป็นคนที่รู้จักเพียงแค่บ้านกับโรงเรียน และหนังสือเรียนเท่านั้น จวบจนเธอได้ไปใช้ชีวิตอยู่กับเหล่าซือและอามาที่เชียงใหม่ เมื่อไปศึกษาเล่าเรียนในมหาวิทยาลัย จึงทำให้มุมมองของเธอเปลี่ยนแปลง กลายเป็นผู้ขยันหมั่นเพียรและสนใจใฝ่หาความรู้ หลังจากที่เขาออกมายังประเทศไทย เธอจึงตั้งใจแน่วแน่ที่จะศึกษาข้อมูลประวัติศาสตร์เกี่ยวกับประเทศไทยให้ถ่องแท้ ภายหลังจากที่ได้รู้จักกับอาจารย์รวม ในวันที่เธอกำลังเยี่ยมชมความงามของวัดพระแก้วอยู่นั้น ทำให้เธอได้ไปรู้จักกับแพรงภูธร ที่ซึ่งเป็นบ้านของอาจารย์รวมนั่นเอง พิงค์สุดารู้สึกอบอุ่นใจเมื่อได้อยู่ที่แพรงภูธร ท้ายสุดเมื่อเธอรู้ความจริงว่าแม่ของเธอเป็นชาวแพรงภูธรโดยกำเนิดนั้น ยิ่งทำให้เธอหวงแหนสถานที่แห่งนี้มากขึ้น เพราะถือเป็นบ้านเกิดของแม่ ต้องปกป้องให้ดีที่สุด จนเธอกลายเป็นตัวตั้งตัวตีที่จะพัฒนาแพรงภูธรในเชิงอนุรักษ์ เน้นการเชิดชูประวัติศาสตร์ของชาวแพรงภูธรให้นักท่องเที่ยวรู้จัก และให้ความสำคัญกับความงามในแบบธรรมชาติของแพรง มากกว่าการดัดแปลงไปตามยุคสมัยที่ส่งผลให้รูปร่างของแพรงภูธรเสียไป

โครงเรื่องรอง การที่ฟิงค์สุดาได้รู้ความจริงในตอนท้ายว่าแพรงภูธรเป็นสถานที่บ้านเกิดของแม่นั้น ยิ่งทำให้เธอทวีความสำคัญและห่วงแหนต่อสถานที่แห่งนี้มากขึ้น จากเดิมที่เธอชอบมาอยู่ที่นี่เพราะสร้างความสบายใจและเพลิดเพลินให้แก่เธอ แต่เธอยังไม่ถึงกับเป็นส่วนหนึ่งของแพรงภูธรจนถึงกับคิดจะพัฒนาแพรงภูธรให้เป็นเชิงอนุรักษ์ ดังนั้นการที่เธอรู้ความจริงเกี่ยวกับแม่ของเธอ นั้น จึงถือว่าเป็นสิ่งที่ทำให้ฟิงค์สุดาห่วงแหนแพรงภูธร และภาคภูมิใจที่ตนเองได้เป็นลูกหลานชาวแพรง ซึ่งทำให้เธอปกป้องและต่อต้านการเปลี่ยนแปลงของบุคคลภายนอกที่ต้องการให้แพรงภูธรเปลี่ยนไปตามยุคสมัย ให้เป็นสมัยใหม่

แก่นเรื่อง

เราควรรักษาภูมิใจและห่วงแหนในถิ่นที่อยู่ของตน และการพัฒนานั้นมิใช่ขึ้นอยู่กับแต่กับการเปลี่ยนแปลงไปเป็นสมัยใหม่เท่านั้น แต่ควรจะอนุรักษ์สถานที่และสภาพแวดล้อมให้คงอยู่ในสภาพเดิมที่สมบูรณ์ให้นานที่สุด

ผู้เขียนปูเรื่องให้เห็นว่าฟิงค์สุดาเริ่มต้นจากการเป็นเด็กที่อยู่ในโลกจำกัด คือ เธอรู้จักเพียงแคบ้านและโรงเรียนเท่านั้น มิได้รู้จักเรื่องราวอื่นใดที่อยู่นอกเหนือจากตำราเรียนเลย และครอบครัวของเธอก็มิได้มีนิสัยรักการอ่านสักนิด เพราะเธอไม่เคยได้รู้จักหนังสืออื่นใดนอกเหนือไปจากหนังสือเรียนเลย เนื่องจากบ้านของเธอไม่มีหนังสือสักเล่ม

จวบจนเมื่อเธอได้ไปเรียนหนังสือที่เชียงใหม่โดยพักอาศัยอยู่กับอาแม่และเหล่าซือ ผู้เฒ่าทั้งสองที่มีจิตใจเมตตา สอนให้ฟิงค์สุดามีมุมมองที่กว้างขึ้น โดยใช้การอบรมสั่งสอน พูดคุยถึงเรื่องราวที่เป็นประโยชน์ และสอนให้เธอรักการอ่านหนังสือ จวบจนเมื่อเธอเรียนหนังสือจบและเดินทางกลับประเทศไทย จึงพบว่าความรู้ที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยของเธอนั้นน้อยมาก ทั้งเรื่องประวัติศาสตร์ ถิ่นชนบท ตึกรามบ้านช่อง การได้กลับมายังประเทศไทยหลังจากเรียนหนังสือจบ จึงทำให้เธอได้ไปศึกษาประวัติศาสตร์และชื่นชมในความงดงามของประวัติศาสตร์ไทย โดยเฉพาะกรุงเทพฯ เช่น การไปเยี่ยมชมวัดพระศรีรัตนศาสดาราม , การนั่งรถเมล์เพื่อดูทิวทัศน์ของกรุงเทพฯให้ทั่ว นอกจากนี้ฟิงค์สุดายังสนใจที่จะศึกษาพงศาวดารของไทยอีกด้วย การได้รู้จัก

ประวัติศาสตร์และความงามของประเทศไทย ทำให้เธอภาคภูมิใจที่ได้เกิดมาเป็นคนไทย และเสียเวลาในวัยเด็กของเธอที่ผ่านมาว่าเธอน่าจะชวนชวหายหาความรู้เกี่ยวกับประเทศไทยให้มากกว่านี้ เพราะยังมีอีกหลายแง่มุมที่เธอยังไม่สามารถรู้จักได้หมด

ความสนใจที่จะศึกษาประวัติศาสตร์เกี่ยวกับกรุงเทพฯ นั้น ทำให้เธอได้รู้จักอาจารย์รอม ซึ่งมี ความด้านประวัติศาสตร์ไทยอย่างทะลุปรุโปร่ง เขาได้อธิบายประวัติศาสตร์ต่างๆ ให้เธอฟังอย่างละเอียด จนฟังคส์สุดาตี๋มด้าไปกับความงามและศิลปะของความเป็นไทย เมื่ออาจารย์รอมได้แนะนำแพรงภูธรให้ฟังคส์สุดารู้จัก เธอถูกใจแพรงภูธรตั้งแต่ก้าวแรกที่มาสัมผัส เพราะเต็มไปด้วย ความรุ่มร้อนและสงบ มีประวัติศาสตร์ของชาวแพรงอันน่าศึกษา ด้วยความที่เธอสนใจจะศึกษาประวัติศาสตร์ ความงาม และเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศไทยอยู่แล้วนั้น จึงทำให้เธอสนใจที่จะศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับแพรงภูธรด้วย เพราะแพรงภูธรมีประวัติอันเก่าแก่มายาวนาน

ท้ายสุดเมื่อเธอได้รู้ความจริงว่าแม่ของเธอเป็นชาวแพรงภูธรโดยกำเนิดนั้น ยิ่งทำให้เธอเกิดความผูกพันกับที่นี่ นอกเหนือไปจากความอบอุ่นและสบายใจที่มีต่อแพรงภูธร เธอยังรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของแพรงภูธรอีกด้วย เพราะเป็นบ้านเกิดของแม่ จึงทำให้เธอรู้สึกว่าต้องปกป้องที่แห่งนี้ให้จงได้ หากมีผู้ประสงค์ร้ายต่อแพรงภูธร เธอก็จะต่อสู้อย่างเต็มที่ ในเวลาเดียวกัน ฟิงคส์สุดาก็ต้องการพัฒนาแพรงภูธรให้เจริญขึ้น แต่ไม่ใช่เป็นความเจริญทางด้านวัตถุ และดึงดูดนักท่องเที่ยว ด้วยการเปลี่ยนโครงสร้างรูปร่างของแพรงภูธรให้ผิดเพี้ยน หากใช่เป็นการเชิดชูเอกลักษณ์ของแพรงภูธรให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสายตาของนักท่องเที่ยวทุกคน เพราะเธอมั่นใจว่าหากผู้ใดได้เห็นความงามและประวัติศาสตร์ของแพรงภูธรแล้วนั้น ก็จะรักและหวงแหนสถานที่แห่งนี้ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าเธอเลย

2. ความขัดแย้งของตัวละคร

ความขัดแย้งภายนอก มีทั้งความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการทำงาน พ่อของฟิงคส์สุดาต้องการลงทุนทำธุรกิจโรงแรมบนที่ดินของตน แต่ชาวบ้านที่มาอยู่ละแวกนั้นไม่ยอมย้ายออกไป ทั้งๆที่ที่ดิน

ตรงนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของพ่อของพิงค์สุดาโดยชอบด้วยกฎหมาย , ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากตัวของพิงค์สุดาเองที่มีนิสัยใฝ่หาความรู้แต่สวนทางกับครอบครัว ซึ่งไม่มีนิสัยรักการอ่านเลย นอกจากนี้ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นมาจากการที่กาชาดมีแผนจะปรับปรุงแพรง์ภูธรใหม่ ให้กลายเป็นถนนคนเดิน มีของขายเรียกนักท่องเที่ยวยุโรปต่างชาติ โดยที่แพรง์ภูธรนั้น พิงค์สุดาถือว่าเป็นบ้านเกิดของแม่ของเธอ เธอมีความรักความผูกพันกับที่นี่อย่างมาก และอบอุ่นใจทุกครั้งที่มา

ความขัดแย้งภายใน เกิดขึ้นจากความเป็นหัวโบราณกับความรู้สึกส่วนตัวของพิงค์สุดาที่แอบหลงรักอาจารย์รอมเข้า ผู้ซึ่งเป็นชาวแพรง์ภูธรมานานแท้ แต่การแสดงออกของพิงค์สุดาไม่สามารถทำได้เต็มที่และชัดเจน

สำหรับพิงค์สุดานั้น ความขัดแย้งทั้งภายนอกและภายในของเธอนั้น เมื่อวิเคราะห์ลงไปจะพบว่า ผู้เขียนได้พยายามสื่อให้เห็นถึงการพยายามสร้างภาพให้สตรีเปลี่ยนแปลงบทบาทและสถานภาพของสตรี จากเดิมที่มองว่าสตรีจะเป็นผู้ที่ถูกและปรนนิบัติสามีแต่เพียงอย่างเดียว ดังเช่นเสียดัน เพื่อนของพ่อพิงค์สุดาได้เคยตั้งเป้าหมายของว่าที่ลูกสะใภ้ว่าจะมีฐานะเพียงแค่นางที่ปรนนิบัติสามีและญาติๆของสามีเยี่ยงสะใภ้เงินที่ดีทั้งหลาย ตามที่เสียดันเคยเห็นมาในแวดวงชีวิตของเขา

จะเห็นได้ว่าความขัดแย้งที่เกิดขึ้นทั้งจากการทำงาน การศึกษาหาความรู้ การพัฒนาแพรง์ภูธร รวมไปถึงการตัดสินใจเลือกคู่ครองนั้น เป็นการเปลี่ยนค่านิยมให้แก่พิงค์สุดาให้กล้าคิด กล้าทำ และกล้าแสดงออกมากขึ้น เมื่อมีความขัดแย้งในการทำงาน เธอสามารถจัดการกับปัญหาได้ด้วยตนเอง โดยเสนอความคิดให้ชาวบ้านในตลาดเข้ามาเป็นพนักงานของโรงแรมที่กำลังจะก่อสร้าง เพื่อให้พวกเขามีงานทำ และถือได้ว่าได้ประโยชน์ด้วยกันทั้งสองฝ่าย อีกทั้ง เมื่อเธอรู้ว่าตนเองไม่ค่อยได้อ่านหนังสือ และไม่ค่อยรู้เรื่องราวต่างๆเท่าใดนัก เธอก็พยายามชวนชวายหาหนังสือดีๆมาอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง รวมไปถึง การเป็นตัวตั้งตัวตีในการพัฒนาแพรง์ภูธร และต่อต้านการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นต่อแพรง์ภูธรอีกด้วย ในส่วนของการเลือกคู่ครองนั้น การที่อาจารย์รอมไม่เปิดเผยความรู้สึกที่มีต่อเธอ จนทำให้เธอตัดสินใจที่จะเป็นฝ่ายบอกรักก่อนเองนั้น โดยตั้งอยู่บนเหตุผลและคำแนะนำที่ดีของอามา

การจัดการกับความขัดแย้งต่างๆที่เกิดขึ้นต่อฟิงค์สุดานั้น ทำให้เห็นว่าสตรีมิไซม์มีบทบาทเพียงแค่อุปลักษณ์นิบิติตามีแต่เพียงอย่างเดียวดังเช่นตัวละครบางตัวในนวนิยายได้กล่าวไว้เท่านั้น ดังนั้น แต่ได้ดูบทบาทของผู้หญิงที่ต้องการจะพัฒนาตนเองทั้งในด้านการทำงาน , การศึกษา , การอนุรักษ์ถิ่นที่อยู่ รวมไปถึงเสรีภาพในการเลือกคู่ครอง จึงถือว่าความขัดแย้งที่เกิดขึ้นมานั้น ได้เปลี่ยนค่านิยมหรือพฤติกรรมใหม่ที่มีต่อสตรี โดยที่ความขัดแย้งถือว่าเป็นสิ่งปูทางหรือชนวนที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นต่อฟิงค์สุดานั่นเอง

การพัฒนาของฟิงค์สุดาเริ่มต้นจากความเป็นเด็กผู้หญิงที่โลกค่อนข้างจำกัด เธอรู้จักแต่เพียงบ้านกับโรงเรียนเท่านั้น และไม่เคยมีใครสอนให้เธอรู้จักกับการเปิดโลกการอ่าน แต่เมื่อเธอได้ไปเรียนหนังสือที่เชียงใหม่ การได้อยู่กับอาม่าและเหล่าซือ การได้เปิดโลกการอ่าน และการได้พูดคุยแลกเปลี่ยนทัศนคติและฟังคำสอนของบุคคลทั้งสอง ถือเป็นจุดเปลี่ยนของเธอ จนทำให้เธอตั้งใจอย่างแน่วแน่เมื่อกลับมายังประเทศไทยว่า เธอต้องอ่านหนังสือให้มากเท่าที่จะทำได้ ใฝ่หาความรู้เกี่ยวกับประเทศไทยให้มากที่สุด และกระตือรือร้นที่จะศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆที่ผ่านเข้ามา เพราะเธอรู้สึกเสียดายเวลาที่ผ่านไปอย่างมาก ที่เธอไม่เคยสนใจศึกษาหาความรู้นอกตำราเรื่องใดเลยก่อนที่จะจะไปเชียงใหม่ตนเอง

เมื่อฟิงค์สุดาเป็นคนกระตือรือร้นใฝ่หาความรู้ นั่น จึงทำให้เธอสนใจใคร่รู้รายละเอียดเกี่ยวกับแพรงกูธรรอย่างลึกซึ้ง เพราะเธอรู้สึกผูกพันกับที่นี่อย่างมาก และเป็นบ้านเกิดของแม่ของเธออีกด้วย การได้ใช้เวลาอยู่ที่นี้ทำให้เธอรู้สึกผูกพันและเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนแห่งนี้ เมื่อเธอรู้ว่าภาคามีแผนจะทำแพรงกูธรให้เป็นถนนคนเดินเพื่อเป็นจุดขายนักท่องเที่ยว เธอกลายเป็นตัวตั้งตัวตีในการต่อต้านอย่างสุดกำลัง เพราะเสนอการพัฒนาเชิงอนุรักษ์ ในการเชิดชูประวัติศาสตร์ของชาวแพรงให้นักท่องเที่ยวรู้จัก พร้อมไปกับการส่งเสริมให้ชุมชนรักษาความสะอาด นอกจากนี้ยังร่วมมือกับอาจารย์รวมในการสร้างห้องสมุดสำหรับชาวแพรง เพื่อให้ทุกคนได้อ่านหนังสือดีๆกันถ้วนหน้า

2. บทบาทของสตรีที่ปรากฏในนวนิยายไทยตามแนวคิดการพัฒนาสตรี

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดที่ปรากฏในแผนพัฒนาสตรี 3 ฉบับ จำนวน 10 แนวคิด มาใช้เป็นกรอบในการวิจัย ได้แก่

1. แนวคิดด้านการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม
2. แนวคิดด้านการพัฒนาตนเอง
3. แนวคิดด้านการกำหนดค่านิยมและบทบาทเกี่ยวกับสตรี
4. แนวคิดด้านการศึกษา
5. แนวคิดด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
6. แนวคิดด้านทักษะการประกอบอาชีพ
7. แนวคิดด้านเสรีภาพในการดำเนินชีวิต
8. แนวคิดด้านสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ
9. แนวคิดด้านคุณธรรม
10. แนวคิดด้านเสรีภาพในการเลือกคู่ครอง

จากผลการสำรวจ ผู้วิจัยพบภาพรวมของบทบาทสตรีที่ปรากฏในนวนิยายไทยทั้ง 5 คน จากจำนวนนวนิยายทั้ง 5 เรื่อง ได้แก่ เรื่องมณีราวี , เรื่องเสราดาร์ล , เรื่องดอกไม้ในป่าหนาว , เรื่องแผ่นดินหัวใจ , เรื่องอยู่เย็น...เป็นสุข ตามกรอบแนวคิดที่ได้ตั้งไว้ในกรวิจัย 10 ประการ พบว่า แนวคิดด้านการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม อยู่ในอันดับสูงที่สุด คือ จำนวน 21 ข้อความ จากทั้งหมด 94 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 22.34 รองลงมาคือ แนวคิดด้านการพัฒนาตนเอง มีจำนวน 19 ข้อความ จากทั้งหมด 94 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 20.21 แนวคิดด้านการศึกษา จำนวน 15 ข้อความ จากทั้งหมด 94 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 15.96

ตารางที่ 1

แสดงผลภาพรวมของบทบาทสตรีที่ปรากฏในนวนิยายไทยตามลำดับสูงสุด

ลำดับที่	บทบาทสตรีที่ปรากฏ	ความถี่	ร้อยละ
1	การแก้ปัญหาและ พัฒนาสังคม	21	22.34
2	การพัฒนาตนเอง	19	20.21
3	การศึกษา	15	15.96
4	ค่านิยมและบทบาท เกี่ยวกับสตรี	12	12.77
5	ทักษะการประกอบ อาชีพ	9	9.57
5	เสรีภาพในการดำเนิน ชีวิต	9	9.57
7	เสรีภาพในการเลือกคู่	5	5.32
8	สุขภาพทั้งร่างกาย และจิตใจ	2	2.13
9	คุณธรรม	1	1.06
9	ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน	1	1.06
	รวม	94	100.00

คล้ายเดือน จากเรื่องมณีราว (พ.ศ.2530)

จากผลการสำรวจพบว่า "คล้ายเดือน" นั้นมีบทบาทสตรีตามแนวคิดด้านการพัฒนาตนเอง . แนวคิดด้านทักษะการประกอบอาชีพ และ แนวคิดด้านเสรีภาพในการเลือกคู่ครอง อยู่ในลำดับสูงสุด คือ แต่ละแนวคิดจำนวนละ 3 ข้อความ จากทั้งหมด 17 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 17.65 แนวคิดด้านการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม และแนวคิดด้านการศึกษา แต่ละแนวคิดจำนวนละ 2 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 11.76 ส่วนบทบาทสตรีที่ไม่ปรากฏเลย คือ แนวคิดด้านเสรีภาพในการดำเนินชีวิต

ตัวอย่างบทบาทสตรีที่ปรากฏสอดคล้องกับข้อความในนวนิยาย สำหรับแนวคิดด้านการพัฒนาตนเอง

หลังจากที่คล้ายเดือนถูกฉายฉานข่มขืน ทำให้เธอรู้สึกว่าชีวิตของตนเองไร้ค่า ท้อแท้และหมดหวังกับการดำเนินชีวิตต่อในด้านต่างๆ เช่น เรียนไม่จบตามที่ตั้งใจไว้ トラบจนเมื่อได้รับคำแนะนำที่ดีจากหมอนวลนางคี่ที่ชี้ให้เห็นว่าตัวเธอนั้นยังมีคุณค่าและมีความหมายต่อผู้อื่นอีก อย่างน้อยตอนนี้ที่ครอบครัวของเธอกำลังประสบปัญหาความแตกแยก ในฐานะที่เธอเป็นลูกคนโต ควรจะเป็นที่พึ่งให้แก่แม่ของเธอได้ คล้ายเดือนรู้สึกอบอุ่นขึ้นหลังจากที่ได้ยินประโยคที่ว่า 'ชีวิตเรายังมีค่า มีความหมายกับคนอื่น' (หน้า 226) หลังจากนั้นคล้ายเดือนจึงเริ่มที่จะลุกขึ้นยืนใหม่อีกครั้ง กลับมาตั้งใจเรียนจนจบ หางานทำเพื่อเลี้ยงดูครอบครัว จนท้ายสุดเธอเลือกทำงานในมูลนิธิช่วยเหลือผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้คล้ายเดือนเข้าใจได้อย่างถ่องแท้ว่าคุณค่าของผู้หญิงมิได้ขึ้นอยู่กับพรหมจรรย์ แต่ขึ้นอยู่กับการทำ ความดี

ตัวอย่างบทบาทสตรีที่ปรากฏสอดคล้องกับข้อความในนวนิยาย สำหรับแนวคิดด้านทักษะการประกอบอาชีพ

คล้ายเดือนตัดสินใจเปลี่ยนงานจากพนักงานบริษัทเอกชน มาเป็นการทำงานในมูลนิธิหญิงไทย ช่วยเหลือผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ เพื่อเธอมั่นใจว่าอย่างน้อยที่สุด เธอก็อาจจะ

ช่วยผู้หญิงบางคนให้พ้นปัญหาได้อย่างเธอเคยประสบมาก่อน คล้ายเดือนสามารถพูดกับเด็กสาววัยรุ่นที่มีปัญหาได้ดีกว่าผู้หญิงวัยอื่น คงจะเป็นเพราะวัยใกล้เคียงกัน หรืออาจจะเป็นได้ว่าประสบการณ์ทำให้เธอเห็นใจเด็กสาวด้วยกันเป็นอย่างมาก เมื่อผ่านการฝึกงานแล้ว ทางมูลนิธิจึงมอบให้เธอรับผิดชอบเด็กสาววัยรุ่นที่มีปัญหาทางเพศโดยเฉพาะ และถึงแม้ว่าคำตอบแทนจากการทำงานจะเทียบไม่ได้กับการทำงานเอกชน แต่คล้ายเดือนกลับมีความภูมิใจต่ออาชีพนี้อย่างมาก ดังเช่นที่เธอได้พูดกับป้าสังเวียนถึงเรื่องการทำงานว่า

"เดือนทำงานอย่างนี้ เดือนรู้สึกตัวว่าเป็นผู้ใหญ่ขึ้นเยอะเลยคะ ป้า...เพราะทำให้เดือนรู้สึกว่าตัวเองยังมีประโยชน์ มีความหมายกับคนอื่น ช่วยทำให้เดือนมั่นใจในตัวเองขึ้นเยอะเลย" (หน้า 458-460)

ตัวอย่างบทบาทสตรีที่ปรากฏสอดคล้องกับข้อความในนวนิยาย สำหรับแนวคิดด้านเสรีภาพในการเลือกคู่ครอง

ภายหลังจากที่ฉายานได้สำนักพิมพ์และขอความเข้าใจจากคล้ายเดือน เธอยอมให้เขามาพักด้วยในคืนหนึ่ง เพราะเขาเป็นห่วงเธอที่ต้องอยู่บ้านเพียงลำพังคนเดียว คล้ายเดือนตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่ คืนนี้แหละจะเป็นข้อพิสูจน์ความจริงใจของเขา แล้วถ้าหากว่าเขายังซ่อนเล่ห์กลเอาไว้อีกแล้ว จะเกิดอะไรขึ้นถ้าหากว่าหล่อนเองก็พ่ายแพ้อำนาจฝ่ายต่ำในจิตใจเช่นกัน ผู้ชายกับผู้หญิงก็เหมือนน้ำมันกับเพลิง เข้ากันได้ทีไหนโดยไม่ติดเปลวไฟเผาไหม้กันวูบวาบขึ้นมา บุคคลผู้ไม่ประมาทจึงไม่ควรปล่อยให้เกิดสถานการณ์ที่จะกลายเป็นเชื้อเพลิงได้เป็นอย่างดี คล้ายเดือนเคยอ่านหนังสือเล่มหนึ่งนานมาแล้ว มีอยู่ตอนหนึ่งกล่าวไว้ว่า 'เมื่อมีบุรุษ เมื่อมีโอกาส เมื่อนั้นพรหมจรรย์ของสตรีย่อมสูญหายไป' มันอาจจะเป็นไปได้บางครั้ง แต่บางครั้งก็ไม่จริง ไม่ใช่ความจริงแน่นอนที่จะยึดถือได้เสมอไป โดยเฉพาะเมื่อบุรุษผู้นั้นมีคุณธรรม และสตรีมีความเหนียวรั้งใจไม่หลงใจไปกับกามตัณหาอย่างง่ายดายดายนัก เพราะมนุษย์ได้ชื่อว่าเป็นมนุษย์ ก็เพราะมีจิตใจที่ประเสริฐกว่าสัตว์ รู้ผิดชอบชั่วดี รู้ถูกรู้ผิดนั่นเอง(หน้า 485)

ตารางที่ 2

แสดงผลบทบาทสตรีที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องมณีราวเรียงลำดับจากมากไปน้อย

ลำดับที่	บทบาทสตรี	ความถี่	ร้อยละ
1	การพัฒนาตนเอง	3	17.65
1	ทักษะการประกอบอาชีพ	3	17.65
1	เสรีภาพในการเลือกคู่	3	17.65
2	แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2	11.76
2	การศึกษา	2	11.76
3	ค่านิยมและบทบาทเกี่ยวกับสตรี	1	5.88
3	ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	1	5.88
3	สุขภาพอนามัยทั้งร่างกายและจิตใจ	1	5.88
3	คุณธรรม	1	5.88
	รวม	17	100.00

พันไมล์ จากเรื่องเสราตารัล (พ.ศ. 2536)

จากผลการสำรวจพบว่า “พันไมล์” นั้นมีบทบาทสตรีตามแนวคิดด้านการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ปรากฏอยู่ในลำดับสูงสุด คือ จำนวน 9 ข้อความ จากทั้งหมด 22 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 40.91 รองลงมาคือ แนวคิดด้านทักษะการประกอบอาชีพ จำนวน 5 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 22.73 แนวคิดด้านการพัฒนาตนเอง และแนวคิดด้านการศึกษา แต่ละแนวคิด จำนวนละ 2 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 9.1

ตัวอย่างบทบาทสตรีที่ปรากฏสอดคล้องกับข้อความในนวนิยาย สำหรับแนวคิดด้านการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม

ถึงแม้พันไมล์จะถูกจับเป็นตัวประกันอยู่ที่รัฐชลา แต่เธอก็มิได้ปฏิบัติตัวให้เหมือนดังเช่นเชลยทั่วไปที่ได้แต่นั่งรอการได้รับอิสรภาพไปแต่ละวัน พันไมล์กลับใช้เวลาในช่วงที่อยู่รัฐชลา คอยช่วยเหลือทหารที่ได้รับบาดเจ็บจากสงคราม เด็กๆ และคนชราที่ได้รับผลพวงมาจากสงคราม ถึงแม้ว่าจะตึกตื่นสักเพียงใด หากคนเจ็บยังทยอยส่งตัวมารักษาไม่ขาด เธอก็จะไม่นอนไปด้วย หากแต่อยู่รักษาพยาบาลคนเจ็บจนสุดความสามารถ เพราะจิตใจของเธอเต็มไปด้วยความเมตตา และห่วงใยชีวิตของทุกคน

ตัวอย่างบทบาทสตรีที่ปรากฏสอดคล้องกับข้อความในนวนิยาย สำหรับแนวคิดด้านทักษะในการประกอบอาชีพ

พันไมล์อาสาที่จะช่วยรักษาพยาบาลคนเจ็บ เพราะเธอถือว่าได้ใช้ความรู้ที่ได้เรียนมาจากคณะแพทย์มาปฏิบัติจริง และได้ทำประโยชน์ต่อผู้อื่น โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของจรรยาบรรณแห่งความเป็นหม่อมอย่างชัดเจน

“ฉันถือเสมอว่าคนเจ็บก็คือคนเจ็บ ไม่ว่าจะเป็นทหาร เป็นชาวบ้าน เป็นคนชาติใดมาจากไหนก็ตาม และถ้าเขาต้องการรักษาพยาบาล ฉันก็ต้องช่วย ยังมีคนเจ็บมากขนาดนี้ จะให้ฉันอยู่เฉยๆอมมือรอเท้าไม่เข้ามาช่วย ไม่ทำอะไรเลย ฉันทำไม่ได้หรอก” (หน้า 261)

ตัวอย่างบทบาทสตรีที่ปรากฏสอดคล้องกับข้อความในนวนิยาย สำหรับแนวคิดด้าน
การพัฒนาตนเอง

การที่พันไมล์ถูกจับเป็นตัวประกันอยู่ที่รัฐซลา เธอไม่จำเป็นต้องทำอะไรเลยก็ได้ เพียงแค่มองให้เธอกินอิ่มนอนหลับเท่านั้นก็พอ แต่พันไมล์กลับต้องการออกไปทำงานและเปิดหูเปิดตาข้างนอก เช่น ในทุกเช้าๆ เวลาของเธอจะหมดไปที่เรือนพยาบาล ในการดูแลคนเจ็บ จากนั้นเธอจะเข้าไปช่วยสอนภาษาอังกฤษให้แก่เด็กๆตามโรงเรียนธรรมชาติ วันเวลาของพันไมล์ผ่านไปอย่างมีคุณค่า และมีประโยชน์มากทั้งต่อตนเองที่จะได้ทำในสิ่งที่แปลกใหม่และต่อผู้อื่นที่จะช่วยเหลือพวกเขาได้อย่างเต็มที่

ตัวอย่างบทบาทสตรีที่ปรากฏสอดคล้องกับข้อความในนวนิยาย สำหรับแนวคิดด้าน
การศึกษา

พ่อของพันไมล์ได้เคยนำเอกเอกสารที่เกี่ยวกับสืคาลเล่มหนา มาศึกษาที่บ้าน เกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆทั้งการเมือง วัฒนธรรม ประเพณี และประวัติศาสตร์ และได้ถ่ายทอดสู่พันไมล์ฟังว่า

‘จะไปที่ไหนก็ต้องศึกษาไว้ก่อนว่าบ้านเขาเมืองเขาเป็นยังไง มีเบื้องหลังเบื้องลึกอย่างไร เวลาที่มีเหตุการณ์ให้เราตัดสินใจ เราจะได้มีข้อมูลมีความรู้ประกอบในการเลือกทำ ไม่ใช่ตัดสินใจทุกอย่างจากเหตุการณ์ที่รู้ที่เห็นตรงหน้าเท่านั้น (หน้า 7-8)

ตารางที่ 3

แสดงผลบทบาทสตรีที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องเสราดาร์ลเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

ลำดับที่	บทบาทสตรี	ความถี่	ร้อยละ
1	แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	9	40.91
2	ทักษะการประกอบอาชีพ	5	22.73
3	การพัฒนาตนเอง	2	9.1
3	การศึกษา	2	9.1
4	ค่านิยมและบทบาทเกี่ยวกับสตรี	1	4.55
4	เสรีภาพในการเลือกดำเนินชีวิต	1	4.55
4	สุขภาพอนามัยทั้งร่างกายและจิตใจ	1	4.55
4	เสรีภาพในการเลือกคู่	1	4.55
	รวม	22	100.00

ดวงลดา จากเรื่องดอกไม้ในป่าหนาว (พ.ศ.2536)

จากผลการสำรวจพบว่า “ดวงลดา” นั้นมีบทบาทสตรีตามแนวคิดด้านการมีเสรีภาพในการดำเนินชีวิต อยู่ในลำดับสูงสุด คือ จำนวน 7 ข้อความ จากทั้งหมด 20 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาคือ แนวคิดด้านการพัฒนาตนเอง จำนวน 5 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 25 แนวคิดด้านค่านิยมและบทบาทเกี่ยวกับสตรี จำนวน 4 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 20

ตัวอย่างบทบาทสตรีที่ปรากฏสอดคล้องกับข้อความในนวนิยาย สำหรับแนวคิดด้านเสรีภาพในการดำเนินชีวิต

การที่ดวงลดาตัดสินใจเลือกเส้นทางชีวิตอยู่ร่วมกับน้ำโชค แทนที่จะเลือกอยู่กับพ่อแม่ซึ่งเข้มงวดต่อความประพฤติของเธออย่างมาก ความแตกต่างในการดำเนินชีวิตของดวงลดาเมื่ออยู่กับพ่อแม่ และกับน้ำโชค ตั้งอยู่ความแตกต่างทางฐานะ , มุมมองความคิดและสภาพการเลี้ยงดูของทั้งสองครอบครัวอย่างสิ้นเชิง เธอได้ใช้ชีวิตทั้ง 2 ประเภทนี้อย่างถ่องแท้แล้ว เมื่อเธอเปรียบเทียบความพอใจของตนเองกับการใช้ชีวิตที่ต่างกัคนละชั่วของเธอ นั้น พบว่า เธอพอใจและเป็นสุขยามเมื่อได้ปลดปล่อยตัวเองไปตามธรรมชาติ ไม่ต้องพะเยอพะยาน แต่หัดพอใจในสิ่งที่เป็นอยู่ ดังเช่นเวลาอยู่กับน้ำโชค มากกว่าการระวังตัวอยู่เสมอยามเมื่ออยู่กับพ่อแม่ และตะเกียกตะกายขึ้นสู่ที่สูงที่สุดเพียงอย่างเดียว ดังนั้นการตัดสินใจของเธอจึงตั้งอยู่ความมีเหตุผล การรู้จักตนเอง และเลือกเส้นทางที่มั่นใจว่าจะเป็นอนาคตที่ดีสำหรับตน

ตัวอย่างบทบาทสตรีที่ปรากฏสอดคล้องกับข้อความในนวนิยาย สำหรับแนวคิดด้านการพัฒนาตนเอง

ดวงลดาเป็นคนที่พัฒนาตนเองอยู่เสมอเพราะได้รับการปลูกฝังมาจากพ่อแม่ของเธอให้มุ่งสู่ความเป็นที่หนึ่ง หากแต่เป็นการพัฒนาตนเองทางด้านวัตถุ เช่น การเล็งเห็นว่าหากเธอเข้าทำงานเป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ ก็จะเป็นโอกาสที่ดีที่จะได้ขออนุญาตไปทำปริญญาเอกอย่างที่ยาก

ทำ แต่การรู้จักน้ำใจ ทำให้ดวงลดาเริ่มที่จะพัฒนาตนเองทางด้านจิตใจ เช่น การให้ความสนิทสนมเป็นกันเองกับชาวบ้าน และไม่วางตนเหนือผู้อื่นอีกต่อไป แต่ให้รู้จักมองคนอย่างเท่าเทียม ซึ่งเป็นสิ่งที่จะจรรโลงจิตใจให้ละเอียดอ่อนยิ่งขึ้น

**ตัวอย่างบทบาทสตรีที่ปรากฏสอดคล้องกับข้อความในนวนิยาย สำหรับแนวคิด
ด้านค่านิยมและบทบาทเกี่ยวกับสตรี**

ดวงลดา ถูกเลี้ยงมาอย่างเข้มงวด จึงทำให้เธอประพฤติปฏิบัติในทุกๆสิ่งเต็มไปด้วยความมีระเบียบแบบแผนเป็นที่ตั้ง แต่หลังจากที่ได้ใช้ชีวิตอิสระเมื่ออยู่กับน้ำใจคนนั้น เธอจึงได้เปลี่ยนการแสดงบทบาทต่างออกไป ดวงลดาได้หลุดพ้นจากกรอบเดิม แล้วแยกตัวออกมาเป็นอิสระ ซึ่งถือเป็นเรื่องที่เธอเพิ่งเคยได้สัมผัส และพอใจกับมัน เธอไม่ต้องก้มหน้าก้มตาทำทุกอย่างตามความพอใจของพ่อแม่ จนละเลยความต้องการของตนเอง หากแต่เธอได้สร้างคุณค่าและกำหนดบทบาทของตนเองใหม่ว่าจะสามารถเป็นอะไรก็ได้ในสิ่งที่อยากเป็น ทำอะไรก็ได้ในสิ่งที่อยากทำ

ตารางที่ 4

แสดงผลบทบาทสตรีที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องดอกไม้ในป่าหนาว
เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

ลำดับที่	บทบาทสตรี	ความถี่	ร้อยละ
1	เสรีภาพในการดำเนินชีวิต	7	35
2	การพัฒนาตนเอง	5	25
3	ค่านิยมและบทบาทเกี่ยวกับสตรี	4	20
4	การศึกษา	3	15
5	ทักษะการประกอบอาชีพ	1	5
	รวม	20	100.00

โมพี จากเรื่องแผ่นดินหัวใจ (พ.ศ.2543)

จากผลการสำรวจพบว่า "โมพี" มีบทบาทสตรีตามแนวคิดการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม อยู่ในลำดับสูงสุด คือ จำนวน 8 ข้อความ จากทั้งหมด 17 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 47.06 รองลงมาคือ แนวคิดด้านค่านิยมและบทบาทเกี่ยวกับสตรี จำนวน 4 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 23.53 แนวคิดด้านการพัฒนาตนเอง จำนวน 3 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 17.65

ตัวอย่างบทบาทสตรีที่ปรากฏสอดคล้องกับข้อความในนวนิยาย สำหรับแนวคิดด้านการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม

โมพีเห็นปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นต่อบางสัมเป็รียว เธอได้ออกแนวคิดและร่วมลงมือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างจริงจัง โดยได้รับความร่วมมือที่ดีจากกำนันโกโด่ง เช่น โมพีได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาการขาดแคลนปุ๋ย ว่าถือเป็นวิกฤตเพราะจะทำให้ชาวบ้านเลิกปลูกพืชโดยใช้สารเคมี ให้หันมาทำเกษตรแบบธรรมชาติ เป็นผักปลอดสารพิษได้ ความคิดของโมพีนั้นทำให้กำนันโกโด่งฟังและยอมรับในความสามารถของโมพี

ตัวอย่างบทบาทสตรีที่ปรากฏสอดคล้องกับข้อความในนวนิยาย สำหรับแนวคิดด้านค่านิยมและบทบาทเกี่ยวกับสตรี

เมื่อโมพีเริ่มทำงานประจำที่บางสัมเป็รียวในตอนแรก กำนันโกโด่งไม่เคยไว้วางใจในตัวเธอว่าจะสามารถแก้ปัญหาให้แก่ชาวบ้านได้อย่างจริงจัง เพราะมองว่าเป็นเพียงผู้หญิง และเพิ่งเรียนจบ ยังขาดประสบการณ์ อีกทั้งยังมั่นใจว่า ถ้าโมพีต้องทนแดดทนฝนไปสักพัก ก็ต้องรีบกลับไปทำงานยังกรุงเทพฯ ตามประสาคนสำอางชาวกรุงเทพฯทั่วไป แต่โมพีก็ไม่ย่อท้อการอุปสรรคในครั้งนี้นี้ มีหน้าซ้ำยังยึดการดูแลของกำนันโกโด่งมาเป็นแรงผลักดันให้เธอมุ่งมั่นต่อการทำงาน เพื่อพิสูจน์ให้เขาเห็นว่า ถึงแม้เธอจะเป็นเพียงผู้หญิงตัวเล็กๆ แต่ก็สามารถที่จะทำงานเป็นนักพัฒนาการที่ดีได้

ใครจะหาว่าหล่อนอ่อนหัด ด้อยประสบการณ์ ช่างฝันก็ตามที โมพีไม่นึกหวาดหวั่นกับความเจเนจัด เขียวชาญ ของกำนันโกโด่งหรือใครหน้าไหนอีกต่อไป โมพีมั่นใจว่าด้วยความรู้ ความคิด

ความเพียรพยายาม และความตั้งใจดีที่หล่อนมีอยู่เต็มเปี่ยมนี้ หล่อนจะสามารถลงมือทำงานและ
ฟันฝ่าปัญหาต่างๆไปได้ (หน้า 63)

**ตัวอย่างบทบาทสตรีที่ปรากฏสอดคล้องกับข้อความในนวนิยาย สำหรับแนวคิดด้าน
การพัฒนาตนเอง**

ถึงแม้โมพีจะมีได้เป็นผู้เชี่ยวชาญในการทำงานเท่าใดนัก เพราะเธอยังขาดประสบการณ์อีก
มาก เธอรู้ในข้อด้อยจุดนี้ดี จึงทำให้โมพีখনพยายามหาความรู้และข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อการทำงาน
มากขึ้น เช่น การแวะเยี่ยมสหกรณ์การเกษตร เดินตลาดเพื่อสำรวจราคาสินค้าซึ่งมีผลต่อสภาพ
คลังของชาวบ้าน รวมทั้งการจดจำรายละเอียดของวิธีการทำให้เกิดสวรรค์เพื่อนำมาอธิบายให้
ชาวบ้านฟัง สิ่งเหล่านี้เกิดมาจากความตั้งใจที่จะพัฒนาข้อด้อยของเธอเองให้สามารถทำงานได้
อย่างไม่บกพร่อง

ตารางที่ 5

แสดงผลบทบาทสตรีที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องแผ่นดินหัวใจ
เรียงลำดับมากไปหาน้อย

ลำดับที่	บทบาทสตรี	ความถี่	ร้อยละ
1	การแก้ปัญหาและ พัฒนาสังคม	8	47.06
2	ค่านิยมและบทบาท เกี่ยวกับสตรี	4	23.53
3	การพัฒนาตนเอง	3	17.65
4	การศึกษา	2	11.76
	รวม	17	100.00

พิงค์สุดา จากเรื่องอยู่เย็น...เป็นสุข (พ.ศ. 2545)

จากผลการสำรวจพบว่า "พิงค์สุดา" มีบทบาทสตรีตามแนวคิดด้านการพัฒนาตนเอง และแนวคิดด้านการศึกษา อยู่ในลำดับสูงสุดเป็นลำดับที่เท่ากัน คือ แต่ละแนวคิดจำนวนละ 6 ข้อความ จากทั้งหมด 18 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมาคือ แนวคิดด้านการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม และแนวคิดด้านค่านิยมและบทบาทเกี่ยวกับสตรี อยู่ในลำดับที่เท่ากัน คือ แต่ละแนวคิดจำนวนละ 2 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 11.11

ตัวอย่างบทบาทสตรีที่ปรากฏสอดคล้องกับข้อความในนวนิยาย สำหรับแนวคิดด้านการศึกษา

ครั้งที่พิงค์สุดาใช้ชีวิตอยู่ที่เชียงใหม่ เธอได้ซื้อหนังสือเกี่ยวกับเชียงใหม่มาอ่าน เพราะเธอคิดว่าถึงจะเป็นชาวเมืองนี้ก็เถอะ แต่การที่เราจะได้รู้จักเมืองนี้อย่างถ่องแท้ในทุกแง่มุมนั้น ต้องอาศัยการอ่านหนังสือและการได้พบเห็นยังสถานที่จริงเป็นเครื่องช่วยในการเรียนรู้อย่างจริงจัง จนเมื่อเธอได้กลับประเทศไทย เธอก็ยังตั้งใจว่าต่อแต่นี้ไปเธอจะต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับประเทศไทยแง่มุมต่างๆ ใ้ตัวให้เต็มที่

ตัวอย่างบทบาทสตรีที่ปรากฏสอดคล้องกับข้อความในนวนิยาย สำหรับแนวคิดด้านการพัฒนาตนเอง

ถึงแม้ว่าเธอจะรู้ว่าตนเองอ่านหนังสือมาน้อยเต็มที่ และครอบครัวของเธอก็ไม่มีนิสัยรักการอ่านเลย แต่ก็มีได้ทำให้พิงค์สุดาละเลยที่จะชวนหาความรู้มาใส่ตนเอง เธอชอบที่ตนเองจะได้อ่านหนังสือเยอะๆ เพราะถือว่ามีได้เปิดโลกทัศน์และมุมมองใหม่ๆ ให้แก่ตน มิใช่จำกัดอยู่แต่ในกรอบแคบๆตามประสบการณ์ของตนแต่เพียงอย่างเดียว

ตัวอย่างบทบาทสตรีที่ปรากฏสอดคล้องกับข้อความในนวนิยาย สำหรับแนวคิดด้านการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม

ภายหลังจากที่พิงค์สุดารู้ความจริงว่าแม่ของเธอเป็นชาวแพ่งภูธรมาโดยกำเนิดนั้น ทำให้เธอเกิดความรู้สึกหวงแหนและต้องการอนุรักษ์แพ่งภูธรนี้ให้คงอยู่ตราบนานเท่านาน เช่น การเสนอให้จัดแต่งต้น ทั้งต้นใหญ่ ต้นเล็กให้เข้ารูป ทำป้ายมาติดชื่อต้นไม้ทุกต้น เพื่อให้ชาวแพ่งและคนนอกที่ผ่านไปมาได้รู้ว่า ที่นี้เป็นที่ชุมนุมของต้นไม้นานาชาติ นอกจากนี้เธอยังร่วมมือกับอาจารย์รอมที่จะจัดตั้งห้องสมุดให้แก่ชาวแพ่งอีกด้วย เพื่อส่งเสริมให้ชาวแพ่งมีนิสัยรักการอ่าน

**ตัวอย่างบทบาทสตรีที่ปรากฏสอดคล้องกับข้อความในนวนิยาย สำหรับแนวคิด
ด้านค่านิยมและบทบาทเกี่ยวกับสตรี**

อาม่าของพิงค์สุดาได้แสดงความคิดเห็นให้เธอรู้ว่า การแสดงออกของฝ่ายหญิงที่มีต่อฝ่ายชายในด้านความรักนั้นมิใช่เรื่องผิดอะไร ถ้าเรามั่นใจในตัวของผู้ชายผู้นั้น

“หากผิงผิงมีเวลามากกว่านี้ และแน่ใจว่าอาจารย์รอมเขาก็คิดเหมือนผิงผิง ผิงผิงอย่าเป็นฝ่ายลึงเลใจเลยที่จะบอกเขาว่าผิงผิงคิดอย่างไรต่อเขา โยนความคิดเก่าๆทิ้งไปเลยจ๊ะ ที่ว่าผู้หญิงจะต้องเป็นฝ่ายรอคอยให้ผู้ชายโน้มเข้ามาหาก่อนและเป็นผู้บอกว่ารักเรา เราเองก็เป็นฝ่ายที่จะทำอย่างนั้นได้ หากเราคิดกับเขาเช่นนั้นจริงๆ ในสังคมไทยเท่าที่ผิงผิงรู้จัก มันผิดมากมายนักหรือจะให้ผู้หญิงจะมีคำพูดและพฤติกรรมบอกให้ผู้ชายรู้ว่าเธอชอบเขา หากเธอรู้แน่ๆว่าพูดไปแล้วออกไปแล้วไม่มีทางผิดคน” (หน้า 449)

ตารางที่ 6

แสดงผลบทบาทสตรีที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องอยู่เย็น...เป็นสุข
เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

ลำดับที่	บทบาทสตรี	ความถี่	ร้อยละ
1	การพัฒนาตนเอง	6	33.33
1	การศึกษา	6	33.33
2	การแก้ปัญหาและ พัฒนาสังคม	2	11.11
2	ค่านิยมและบทบาท เกี่ยวกับสตรี	2	11.11
3	เสรีภาพในการดำเนิน ชีวิต	1	5.56
3	เสรีภาพในการเลือกคู่	1	5.56
	รวม	18	100.00

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้เขียนนวนิยายเรื่องเสราดาร์ลและเรื่องดอกไม้ในป่าหนาว

ผู้วิจัยต้องการติดต่อไปยังนักเขียนทั้ง 5 ท่าน คือ ว.วินิจฉัยกุล , กิ่งฉัตร , ปิยะพร ศักดิ์เกษม , ดวงตะวัน และดวงใจ เพื่อขอสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับนวนิยายที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการศึกษา แต่มีปัญหาในด้านการติดต่อขอสัมภาษณ์ เนื่องจากผู้เขียนนวนิยายบางท่านไม่สามารถที่จะติดต่อได้ ทั้งนี้ผู้วิจัยอยากสัมภาษณ์ให้ครบทุกท่าน แต่สามารถติดต่อสัมภาษณ์ได้ 2 ท่าน คือ กิ่งฉัตร และ ปิยะพร ศักดิ์เกษม โดยผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

“กิ่งฉัตร” เป็นนามปากกาของ ปาริฉัตร ศาลิคุปต์ เกิดเมื่อปี 2511 เป็นบุตรของ พล.ร.อ. วิเชียร และ อรุณ ศาลิคุปต์ จบมัธยมที่โรงเรียนสตรีวิทยา และจบปริญญาตรี วารสารศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) จากคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน สาขาหนังสือพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เริ่มอ่านหนังสือตั้งแต่เรียนมัธยมต้น รักการอ่านและอ่านหนังสือได้แทบทุกประเภท จึงเกิดความรู้สึกอยากจะเขียนหนังสือให้ผู้อื่นอ่าน และมีอารมณ์ร่วมทั้งหัวเราะและร้องไห้ไปกับตัวละครอย่างที่ตัวเองเคยรู้สึกเคยสัมผัสบ้าง จึงเริ่มต้นเขียนเรื่องสั้นเขียนให้เพื่อนฝูงในชั้นอ่านก่อน พอขึ้นปี 2 ในมหาวิทยาลัยก็เริ่มมีบทความลงในหนังสือพิมพ์บางฉบับ และนิตยสารอีกหลายเล่ม เช่น สตรีสาร แพรวสุดสัปดาห์ ชวีญเรือน กระทั่งเรียนมหาวิทยาลัยปีสุดท้ายจึงได้ เริ่มต้นเขียนนวนิยายเรื่องยาวเรื่องแรก คือ พรพรหมอลเวง โดยอาศัยนิสัยใจคอเพื่อนสนิทมาเป็นตัวละครของเรื่อง กิ่งฉัตรเริ่มต้นทำงานครั้งแรกที่หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ปรสิทรศน์ ทำอยู่ประมาณ 2 ปีก่อนลาออกมาเขียนหนังสือเป็นอาชีพ

กิ่งฉัตรมีสิ่งที่ยึดในการทำงาน คือ เขียนหนังสือตามใจคนเขียนเป็นหลัก เพราะ ถือว่าคนเขียนเป็นคนอ่านคนแรก ถ้าอ่านแล้วสนุก คนอ่านส่วนหนึ่งที่ชอบเรื่องในแนวเดียวกันก็คงสนุกด้วย เขียนในสิ่งที่ชอบที่ถนัด และเขียนด้วยใจรักการทำงาน

กิ่งฉัตรเคยมีนามปากกาในการเขียนเรื่องสั้นว่า “ทองกลางลาย” แต่ พอเขียนเรื่องยาวก็ได้ให้ “กิ่งฉัตร” มาตลอด นามปากกานี้มาจาก ชื่อจริงตัวสุดท้าย คือ “ปาริฉัตร” ส่วนกิ่งนี้เธอบอกว่า

เหมือนกับกิ่งก้านสาขาที่แยกออกมาจากต้น คือ เวลาเขียนหนังสือจะรู้สึกว่ามีตัวเอง

(<http://asia.geocities.com/kingchathouse/biography.htm> , 2549)

จากการสัมภาษณ์คุณปรีฉัตร ศาลิคุปต์ หรือ “กิงฉัตร” ผู้เขียนนวนิยายเรื่องเสราดาร์ล เมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ.2549 ทำให้ทราบถึงทัศนะที่มีต่อการนำเสนอนวนิยายเรื่องดังกล่าว ซึ่งถือว่าเป็นทัศนคติของผู้ส่งสาร ดังนี้

“โครงเรื่องเรื่องนี้เกิดจากความประทับใจในเอกสารเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยค่ะ ช่วงทำงานข่าวได้เอกสารพวกนี้มาเป็นจำนวนมาก หลายเรื่องมีสีสันและน่าสนใจจึงยกขึ้นมาเขียน ไม่ได้คิดถึงประเด็นพัฒนาสตรีแต่คิดว่าปัญหานี้อยู่รอบตัวเราแท้ ๆ แต่ทำไมเราถึงได้ไม่รับรู้อะไรหรือรู้กันน้อยมาก ที่ให้พันไมล์เป็นตัวเด่นเพราะนี่คือนวนิยายที่ผู้หญิงอ่านเป็นจำนวนมาก และผู้เขียนสามารถถ่ายทอดอารมณ์ความคิดความรู้สึกของตัวละครฝั่งนี้ ดูสถานการณ์ต่าง ๆ ผ่านตัวละครที่เป็นหญิงได้ง่ายและชัดเจนกว่าฝ่ายชายค่ะ”

“กิงฉัตร” ต้องการเน้นให้จุดเด่นหรือพัฒนาการของตัวละครเอกหญิงในนวนิยายให้มีความคิดอ่านกว้างขวาง สามารถดำเนินชีวิตของตนเองอย่างมีเสรีภาพ มีบทบาทสร้างสรรค์และร่วมตัดสินใจในปัญหาของชุมชน

“อยากให้คนอ่านได้รับรู้ความเปลี่ยนแปลงทางความคิดผ่านตัวพันไมล์ จากคนที่เคยบักใจเชื่อสีขาวสีดำตามโฆษณาชวนเชื่อ นางเอกจะค่อย ๆ ปรับความคิดให้เป็นไปตามความเป็นจริงของโลกมากขึ้น เห็นสภาพที่แท้จริงมากขึ้น และเปลี่ยนจากสภาพเชลยมาเป็นผู้ที่ลุกขึ้นเคียงข้างความถูกต้อง ผู้หญิงไม่จำเป็นต้องอมืองอเท้าแสดงตัวเป็นเชลยตลอด แต่สามารถแสดงความเชื่อและการตัดสินใจของตัวเองได้เช่นกัน (ในนวนิยายนะคะ ในความเป็นจริงอาจจะไม่ใช่อย่างนี้ก็ได้)”

สำหรับประเด็นสำคัญที่ต้องการให้นวนิยายเรื่องนี้ได้สื่อหรือสะท้อนสังคม หรือต้องการเปลี่ยนทัศนคติของคนในสังคมในด้านใด “กิงฉัตร” ได้ตอบคำถามนี้ไว้ว่า

“ไม่คิดว่าจะเปลี่ยนทัศนคติเฉพาะผู้หญิงนะคะ แต่อยากเปลี่ยนของคนอ่านทั้งหมดว่า บางทีสิ่งที่เราคิดว่าเป็นแค่วรรณคดีหรือสื่อบันเทิงก็อาจจะเป็นศิลปะก็ได้ บางทีถ้าเราไม่รับรู้ปัญหาอะไรจริง ๆ ก็ไม่ควรไปตัดสินอะไรจากมุมมองของคนภายนอก นี่แหละค่ะสิ่งที่อยากให้คนอ่านได้รับรู้”

“ปิยะพร ศักดิ์เกษม” เป็นนามปากกาของ นันทพร ศานติเกษม จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จากคณะครุศาสตร์ เอกวิชาศิลปศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เริ่มสนใจงานเขียนมาตั้งแต่วัยเด็ก โดยมีพื้นฐานจากการรักการอ่านได้รับการส่งเสริมจากบิดามารดา สนใจและรักหนังสือทุกประเภทโดยเฉพาะนวนิยายและวรรณคดี เมื่อเรียนจบ ได้ทดลองเขียนเรื่องสั้นส่งไปลงตามนิตยสารต่างๆ เช่น สกุลไทย ชวีญเรือน ดิฉัน และได้รับการคัดเลือกให้ลงพิมพ์เรื่อยมา จนกระทั่งคุณสุภัทร สวัสดิรักษ์บรรณาธิการนิตยสารสกุลไทย เปิดรับนวนิยายของนักเขียนหน้าใหม่จึงได้ทดลองเขียนนวนิยายซึ่งเป็นงานที่ถนัดและสนใจมากที่สุดส่งไปทางไปรษณีย์ เมื่อนวนิยายเรื่องแรกคือเรื่อง “ตะวันทอแสง” ได้ลงพิมพ์ในปี พ.ศ.2533 ก็ได้เขียนนวนิยายลงพิมพ์นิตยสารสกุลไทยและอื่นๆ มาตลอด

ปัจจุบันรับราชการสังกัดกรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการ และเขียนนวนิยายเท่าที่จะมีเวลาว่างจากงานประจำ ปิยะพร ศักดิ์เกษม หรือ นันทพร ศานติเกษม สมรสแล้วกับคุณปิยะศักดิ์ ศานติเกษม

นามปากกาที่ใช้และรู้จักกันอย่างแพร่หลาย คือ ปิยะพร ศักดิ์เกษม สำหรับนามปากกาอื่นๆ ได้เคยใช้ เมื่อปีพ.ศ. 2510 – 2521 ในการเขียนเรื่องสั้น 1 เรื่อง ลงพิมพ์ในคอลัมน์ “น้องใหม่ที่รัก” และ กลอน 1 บทลงพิมพ์ในนิตยสาร ลลนา (<http://www.geocities.com/piyapornclub> , 2549)

จากการสัมภาษณ์คุณนันทพร ศานติเกษม หรือ “ปิยะพร ศักดิ์เกษม” ผู้เขียนนวนิยายเรื่อง ดอกไม้ในป่าหนาว เมื่อวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ.2549 ทำให้ทราบถึงทัศนคติที่มีต่อการนำเสนอนวนิยายเรื่องดังกล่าว ซึ่งถือว่าเป็นทัศนคติของผู้ส่งสาร ดังนี้

“ปิยะพร ศักดิ์เกษม” ได้บอกถึงการพัฒนาตัวละคร (ดวงลดา) ที่เด่นชัดให้เป็นไปในทิศทาง
ดังนี้

“ให้รู้จักตัวเองในทุก ๆ ด้าน และกล้าพอที่จะเลือกเส้นทางเดินด้วยตัวเอง รู้จักผ่อนคลาย
และแสวงหาความสุขในชีวิต รู้จักเก็บดอกไม้ระหว่างทางเดิน ไม่ใช่ก้มหน้าก้มตาเดินเพื่อไปนั่ง
เปลี่ยวเปล่าหนาวสั่นอยู่บนยอดเขาสูง”

สำหรับประเด็นสำคัญที่ต้องการให้นวนิยายเรื่องนี้ได้สื่อหรือสะท้อนสังคม หรือต้องการ
เปลี่ยนทัศนคติของคนในสังคมในด้านใด “ปิยะพร ศักดิ์เกษม” ได้ตอบคำถามนี้ไว้ว่า

“ ต้องการพูดถึงผู้คนสมัยนี้ที่ต้องการดี เเด่น ดัง ไปเสียทุกเรื่อง ทั้ง ๆ ที่ความสุขในชีวิต
ของคนไม่ได้อยู่ที่การมีดีมาก เเด่นมาก ดังมาก แต่อยู่ที่ความพอเพียงและพอดีซึ่งจะทำให้ดีพอ
เสมอในทุกเรื่องค่ะ”

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เขียนนวนิยาย 2 ท่าน คือ กิ่งฉัตร และ ปิยะพร ศักดิ์เกษม
แสดงให้เห็นว่า ผู้เขียนนวนิยายทั้ง 2 ท่านต่างก็กำหนดให้ตัวละครเอกหญิงของเรื่องมีการพัฒนา
ในการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับแผนพัฒนาสตรีดังที่ได้วิเคราะห์ไป

โดยผู้เขียนทั้ง 2 ท่าน ได้มุ่งเน้นการพัฒนาตัวละครที่เกี่ยวข้องกันในด้านการมีความคิดอ่าน
กว้างขวางและมีเหตุผล สามารถดำเนินชีวิตของตนเองอย่างมีคุณภาพ และมีเสรีภาพในการเลือก
วิถีชีวิตของตน ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันในเนื้อหาและโครงเรื่องสำหรับการนำเสนอ จะเห็นได้ว่า
เนื้อหาและแก่นเรื่องของนวนิยายทั้ง 2 เรื่องนั้น ก็ได้มุ่งเน้นที่จะนำไปสู่การพัฒนาตัวละครซึ่งมี
ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเนื้อหาของแผนพัฒนาสตรีที่ได้ศึกษาไปแล้ว จึงถือว่านวนิยายทั้ง 2
เรื่องนั้นได้มีแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาสตรีสอดแทรกเข้าไปอยู่ไม่มากนักน้อย